

Leto XX. Stev. 224

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka. Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA BORBA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 # MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
VALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZA-
NOSTI Z »BORBO«

VELIKO PRAZNOVANJE NA OSTROŽNEM

Ves včerajšnji dan in zvečer se je zgrinjala proti Ostrožnemu ogromna množica ljudstva — Slavnost pri hiši v Celju, kjer bila leta 1939 partijska konferenca za Slovenijo — Nad 15.000 ljudi je sprejelo partizanske patrulje in poslušalo govor narodnega heroja generalpodpolkovnika Dušana Kvedra — Razporeženje množic se je še posebno dvignilo, ko se je razvedelo, da pride danes na proslavo tudi predsednik republike maršal Tito

Dočakali smo veliki praznik Štajerske in vse Slovenije. Ze od petka popoldne se zgrinjajo množice v Celje in dalje na Ostrožno.

Glavno praznovanje na Ostrožnem bo danes dopoldne. Zgodaj zjutraj bodo imele godbe skupno vajo v Partizanskem gledališču, ob pol sedmih pa bo zbor enot IV. operativne cone na zbornem mestu brigad ob Lokrovski cesti, ob pol devetih bo nastopilo na slavnosti tribuni dva tisoč pevcev in pet sto godbenikov, nekdanji borci pa bodo postrojeni v brigade prišli pred tribuno. Otvoritev slavnostnega zborovanja bo ob desetih dopoldne.

Za popoldne so letalski centri Slovenije s sodelovanjem enot JLA pripravili letalski miting, v Celju pa bodo razne fizikalne in športne prireditve, medtem ko bo od 16. ure dalje v Jovcem gledališču nastopala skupina IX. korpusa.

Celje, 18. septembra — Danes se je začelo vseljudo slavnost na Ostrožnem pri Celju. Ze včeraj so začeli prihajati prvi udeleženci, med prvimi tudi okrog 600 Slovencev iz Beograda. Po vseh cestah proti Celju, ki so okrašene z nešteto zastavami, mlaji in zastavami, so spuščale kolone s kamionov, avtobusov, polnih ljudi iz vseh krajev Slovenije.

SLAVNOST NA DVORIŠČU JOSTOVEGA MLINA

Po deseti uri dopoldne se je zbrala desetstisočglava množica na dvorišču Joštovega mlina v Medlogu pri Celju, kjer je bila 31. decembra 1939. leta partijska

Nešteto se jih je po dolgih letih spet srečalo

konferenca za Slovenijo pod vodstvom tovariša Edvarda Kardelja. Današnje slavnosti na tem zgodovinskem kraju, ki jo je otvorila sekretarka Mestnega komiteja ZK Celje Olga Vrabčeva, so se udeležili tudi predsednik Ljudske skupščine LRS tovariš Miha Marinko, član Izvršnega komiteja CK ZKJ in narodni heroj Franc Leskošek-Luka, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, sekretar predsednika Tita dr. Jože Vilfan, zvezni poslanec dr. Jože Potrč, znana štajerska partizanska funkcionarja Rudi Avbelj in Mitja Ribičič, številni predstavniki kolektivov, šol, ustanov in drugi. V svojem uvodnem govoru je tov. Vrabčeva poudarila, da se je temelj za herojske podvige narodnoosvobodilne borbe koval že pred letom 1941 v KP, ki je na Štajerskem delovala izredno intenzivno.

Nato je spregovoril udeleženec taktarne konferenice, narodni heroj Franc Leskošek-Luka. Med drugim je dejal, da je od 120 delegatov taktarne konferenice ena tretjina padla za svobodo. Med padlimi heroji je tov. Leskošek omenil heroja Slavka Sandra, Miloša Zidanska, Franca Vrunča, Dušana Kraigherja, Staneta Kovača, Lacka, ing. Hermanka in Lojzeta Hohkrauta, katerih spomin so udeleženci današnje proslave počastili z enominutnim molkom. Tovariš Leskošek je dejal, da je tov. Kardelj na taktarni konferenci pred petnajstimi leti temeljito analiziral notranji in zunanji politični položaj in dal jasno perspektivo

za nadaljnjo borbo. Slovenski narod je bil takrat v posebni nevarnosti, da ga zaduši fašizem, ki ga je obkoljeval. Vlada Stojadinovič-Korošec je iskala opore pri Nemcih in Italijanih, ki se jim je udinjala, ker se je bala ljudskih množic. Edina sposobna politična stranka je bila Komunistična partija, ki je bila edina sposobna povesti množice v borbo, kar je bil rezultat novega CK KPJ z Valterjem oziroma tovarišem Titom na čelu (ploskane). Konferenca je po takratni temeljiti analizi tovariša Kardelja sprejela zelo pomembne in daljnosežne sklepe. Sklenila je med drugim, da je treba iti v obrambo domovine ter voditi ljudstvo v nadaljnjem boju za pravnost naših narodov.

Nato je tov. Leskošek odkril demokratske pravice in enakospornostno ploščo na mlino in jo izročil v varstvo Mestnemu odboru ZB v Celju. Ob tej priložnosti je bila v tem zgodovinskem mlinu odprta razstava slikarjev Toneta Klemenčiča in Romiha, ki sta sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju.

PRVI JUGOSLOVANSKI AERO-RALLY

Popoldne je na tisoče ljudi prisostvovalo prvemu jugoslovanskemu Aero rallyju, na katerem je sodelovalo okrog 40 letal iz vseh letalskih centrov države.

»Slovenci kremeniti, le stopimo v korak...«

Celje, 18. septembra. »Slovenci kremeniti, le stopimo v korak« je ob petih popoldne zadonela pesem vojaškega pevskega zbora na Trgu V. kongresa v Celju. Tu je bil sprejem partizanskih patrulj. Med navzočimi so ljudje opazili tudi tovariše Zorana Poliča, Viktorja Avblja, sekretarja okrajnega komiteja ZK Celje-okolica Franca Simoniča, predsednika OLO Celje Rika Jermana, narodnega heroja polkovnika Janka Sekirnika-Simona in druge. Na sprejemu se je zbralo okrog 15.000 ljudi. Pred Magistrat je najprej prikorakala patrulja I. štajerskega bataljona, ki so jo pionirji obsuli s cvetjem, vsa ostala množica pa jo je na-

OB PRAZNOVANJU »ŠTAJERSKA V BORBI«
NAJLEPŠE POZDRAVLJAMO BORCE IN AKTIVISTE
TER VSE UDELEŽENCE PROSLAVE.

Uredništvo, uprava in tiskarna »Ljudske pravice«.

vušeno in z vzkliki pozdravljala. Nato so sledile še ostale patrulje, Tomšičevci, Slandrovci in Lackovci, skoraj vsi s harmonikami in z okrašenimi zastavami, dokler ni prikorakala zadnja, petnajsta patrulja. Patrulje so se postrojile, njihovi komandirji pa so se postavili na čelo. Komandir vseh patrulj, narodni heroj polkovnik Tone Vidmar-Luka je raportiral generalpodpolkovniku in narodnemu heroju Dušanu Kvedru ter mu izročil borbene pozdrave ljudstva s poti. Nato so komandanti patrulj predali narodnemu heroju Dušanu Kvedru raport in raportne knjige, medtem ko so z Anskega vrha zadoneli pozdravne topovske salve. V imenu prebivalcev mesta Celja je patrulje, množice in heroja Dušana Kvedra pozdravil prvoborec in celjski odbornik Stane Kocalj, nato pa je spregovoril generalpodpolkovnik Dušan Kveder, ki je med drugim dejal:

»Na vaši poti, s katere ste se pravkar vrnili, ste stopali po sledovih naših, s slavo ovenčanih štajerskih in zapadnogorenjskih enot. Bili ste v zibelki naših prvih partijskih celic na Pohorju, Savinjski dolini, v revirjih, v brziškem in kamniškem okraju, kjer so nastale naše prve štajerske brigade in kamniški bataljon. Šli ste preko Pugleda, Janč,

S slavnosti na dvorišču Joštovega mlina, kjer je bila leta 1939 partijska konferenca

izšli, za katerega ste krvaveli in za katerega ste zmagali. Predstavili se boste onemu, ki vam je

Titu... Na tem mestu vam bo jutri znova priznana velika zasluga za vse, kar ste dali od sebe, za vsako borbo, ki ste jo izvojevali, za veliko delo, katerega plodove vsi mi sedaj uživamo.

Generalni podpolkovnik Dušan Kveder je nato v spremstvu narodnih herojev polkovnika Janka Sekirnika-Simona in Toneta Vidmarja-Luke pregledal postrojene patrulje, ki jim je množica nenehoma vzklikala.

Čedalje bolj prijetno in živahno je popoldne postajalo v Celju in na Ostrožnem. Nepristano so se po vseh poteh pomikale na prireditveni prostor povorke ljudi, ki so prišli praznovati 10-letnico legendarnega pohoda štajerskih brigad. Njihovo razporeženje se je še posebno dvignilo, ko se je razvedelo, da bo tudi ljubljenski maršal Tito brčkone prišel na jutrišnjo proslavo. Ob teh kolonah, ki so prihajale na Ostrožno, so se pomešali med seboj zasavski rudarji in jeseniški kovinarji s štajerskimi kmeti, vmes je bilo sli-

šati ljubljansko govorico, prišli so Dolenjci, Prekmurci, Notranjci, Primorci, Gorenjci, od cicibančkov do starcev, ki so prav tako krepko skušali ubrati korak kot prekipevajoča mladina. Ves dan in ves večer se je pomikala na Ostrožno stotisočglava množica slovenskega naroda. Prihajajoči vlaki pa so na celjski postaji še kar naprej bruhali iz sebe nove in nove desetstisoče. Mnogi ljudje sodijo, da bo to najbrž najmogočnejša proslava po vojni v Sloveniji. Napovedanih je vsega skupaj 72 posebnih vlakov, deset in desetstisoč pa se bodo pripeljali s kamioni, kolesi in drugimi vozili. Okrog 70.000 ljudi pa pride na Ostrožno samo iz celjskega okraja.

Ostrožno, še pred dnevi majhna neznana vas, je postala pravzaprav pravcato mesto. Prijetno mesto je to, saj je zraslo sredozda in vendar ne pogrešamo niti komunikacijskih naprav, kakor so vodovod, ceste, javna raz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pet slovenskih brigad odlikovanih

Beograd, 18. septembra. — Predsednik Federativne ljudske republike Jugoslavije je odlikoval za posebne zasluge pri uresničitvi bratstva in enotnosti naših narodov in za zasluge za narod med narodnoosvobodilno vojno z redom zaslug za narod I. stopnje II. slovensko narodnoosvobodilno udarno brigado »Ljube Serceja«, VI. slovensko narodnoosvobodilno udarno brigado »Slavka Sandra«, XI. slovensko narodnoosvobodilno udarno brig. »Miloša Zidanska« in XIII. slovensko narodnoosvobodilno udarno brigado »Mirka Bračiča«, z redom bratstva in enotnosti I. stopnje pa štajersko brigado VDV.

Ljubljanskega vrha, Jelovice, Kravca in Koroške po sledih legendarne II. grupe odredov. Prekrižarili ste štajerska bojišča naših prvih štajerskih brigad, Slandrove in Zidanske, nesli ste pozdrave proti Koroški, slavnemu bojnemu polju naše koroške grupe odredov. Prešli ste še enkrat slavne poti naše udarne XIV. divizije... Danes ste tukaj zaključili svojo pot. Ko se bodo jutri zbrali na istem mestu iz vseh vetrov Slovenije, se ostali borci štajerskih enot, se boste postrojili skupaj z njimi v mogočen, ponosen, zmagošen zbor, da se še enkrat predstavite in pokažete pred oči stotisočglavi množici našega ljudstva, iz katerega ste

dal v roke zastavo borbe in pokazal pot do zmage, našemu voditelju v vojni in miru maršalu

SPRIČO OBISKA PREDSEDNIKA TITA V INDIJI

NEHRUJEVA POSLANICA

Indija pozdravlja v Titu novo približanje Aziji

New Delhi, 18. sept. (Tanjug). Na prošnjo dopisnika Tanjuga je predsednik indijske vlade Nehru poslal spricho obiska predsednika Tita v Indiji jugoslovanski javnosti tole poslanico:

»Srečen sem, da bo predsednik Jugoslavije maršal Tito obiskal Indijo. Ljudstvo Indije bo toplo pozdravilo ta obisk, ki bo, o tem sem prepričan, pripeljal do tesnejšega sodelovanja in razumevanja med obema državama na mnogih toriščih.«

New Delhi, 18. sept. (Posebej za »Borbo«). Težko je popisati razpoloženje, ki je nastalo v hipu, ko je dal predstavnik indijske vlade novinarjem uradno poročilo o obisku predsednika Tita. Nastala je pravcata dirka do najbližjega telefonskega urada. Novinarji so ob pulnih na hitro roko pisali sporočila, uradnik pa se po dvajseti brzobjavki, na katero je pritisnil pečat, ni dobil odgovora na vprašanje: »Kaj se je pravzaprav zgodilo?«

»Zgodilo se je nekaj, kar se bo pokazalo kot kvalitativno novo v dosedanjih običajnih stikih s sodobno Azijo«, je davi razlagal konzularni poslanik Južne Indije Lal svojim kolegom. »To vemo mi, ki smo nekaj prebrali o Titu in se razgovarjali sem in tja s kakim Jugoslovancem, mi, ki razen takoj poudarjenih dotikajočih se točk med našima dvema državama vidimo edino dominantno poudarjanje samostojnosti v boju za nacionalno neodvisnost in prepričanje, da se ta samostojnost mora ohraniti tudi proti vsem zunanjim poskusom, bodi z Vzhoda ali Zahoda.«

V bistvu je ta presoja političnega pomena predsednikovega obiska značilna za mnenje pretežnega dela indijske javnosti.

Indija je še z mnogimi vezmi povezana s svojo kolonialno minulostjo, predvsem z notranjimi problemi. Ni šla skozi revolucijo, skozi kakršno je šla Jugoslavija, toda v zunanji politiki se je uveljavila kot neodvisna in svobodna država. Sedaj išče zaslombo za svojo neodvisno politiko. Za razvijanje svobode in neodvisnosti potrebuje podporo brez slehernih pogojev in okov; zato je vidi v Jugoslaviji deželo, ki je nudila in ki je vselej pripravljena nuditi ji prav takšne vrste podpore.

Kakor sodijo v Delhiju, je kvalitativno novo v takšnih odnosih to, da se le-ti razvijajo zunaj tistih okvirov, ki jih še danes često smatrajo za dovolj močne za trdno zaslombo zunaj »vodilno vlogo veselit«.

S tem prehaja Jugoslavija v zavest Azije kot predstavnik novih pojmov o Evropi, s katero Azija želi in mora sodelovati. Tito je za Indijo simbol boja

za svobodo in enakopravnost. Od tod tudi navdušenje za njegov prihod.

»Tito je za nas herojski borec za neodvisnost«, je dejal nek socialistični poslanec. »Zategadelj je po splošnem prepričanju najbolj poklican, da sponoči in razloži poslanico z neazijskega kontinenta za iskreno in enakopravno sodelovanje.«

L. Bruner

»Prispevek k utrditvi miru«

New Delhi, 18. sept. (Tanjug). Tajnik parlamentarne skupine Kongresne stranke A. F. Sinha je izjavil v razgovoru z novinarji, da pozdravlja obisk predsednika Tita v Indiji sleherni član Kongresne stranke kot prispevek h krepitvi medsebojnih stikov med obema neodvisnima državama, korak k utrditvi miru sploh in kot razvijanje razumevanja med deželama z različnimi socialnimi sistemi, tradicijami in nazori, toda s podobnimi cilji.

Vremenska napoved

Vremenska napoved za nedeljo, 19. septembra: Lepo vreme z menajočo se oblačnostjo. Zjutraj po kotlinskih megli. Temperatura ponoči od 7 do 11 stopinj, na Primorskem okrog 14 stopinj, podnevi 23, na Primorskem 26 stopinj C.

Z ZASEDANJA MLO LJUBLJANA

ZA IZPOLNITEV INVESTICIJSKIH NAČRTOV

je treba dvigniti storilnost gradbenih podjetij

Hkrati se bo treba boriti proti šušmarstvu v gradbeništvu

Ljubljana, 17. sep. Na večernejšem zasedanju odbora MLO Ljubljana so odborniki obširno obravnavali zlasti prvo točko dnevnega reda, ko je tovrstni Kristan v imenu komisije za investicijske načrte poročal o pripravah za razširitev gradbene dejavnosti na mestnem področju. V Ljubljani deluje sedaj devet gradbenih podjetij ter 12 privatnih gradbenih obrtnih podjetij. Skupno je zaposlenih okrog 4000 gradbenih delavcev, ki so za letošnji preveliki dela v vrednosti 3 milijard in 900 milijonov din. Ta številka pa se še nekoliko poveča zaradi rebalansa državnega plana, hkrati pa moramo že letos računati na še večje investicije, ki jih imamo v načrtu za prihodnje leto. Toda ljubljanska gradbena podjetja so v zaostanku že z letošnjimi deli, to pa iz več vzrokov. Proračuni so bili pozno sprejeti, delo je oviralo slabo vreme, precej delavcev je odšlo in si našlo zaposlitev pri delih na cesti Zagreb-Ljubljana, redno delo pa je zavirala tudi zakasnitev projektov in načrtov. Najbolj pa se je treba zamisliti nad tistim delom poročila komisije za investicije, ki govori, kako je na splošno padla storilnost v gradbeništvu. Napram letu 1952 se je znižala za 15, če ne še za več odstotkov, ker gradbena operativa ob upoštevanju veljavnih uredb ni znala najti možnosti, da bi uvedla plačevanje delavcev po doseženem učinku. Če bi uvedli tak način plačevanja ter dopustili tudi koriščenje nadur, bi bilo nedvomno lahko dvigniti storilnost najmanj za 30 odstotkov. Da bi omogočili za prihodnje večji uspeh in hitrejšo gradnjo v Ljubljani, je komisija navedla nekaj priporočil, katere so v razpravi odborniki še dopolnili. Predsednik Gospodarskega sveta inž. Klemenčič je zlasti zastopal mnenje, da se je treba boriti za uvedbo plačevanja po učinku. V tem so ga podprli tudi ostali odborniki. Ker vplivajo na storilnost delavcev tudi pogoji, v kakršnih gradbeni delavci živijo, je predlagala komisija za investicije, naj bi se dovolil pribitek 8% na znesek vrednosti gradbenih del pri novih objektih s pogojem, da bi ta sredstva bila pod družbeno kontrolo. Porabili naj bi ta denar za gradnjo stanovanjskih prostorov za delavce. V razpravi so ta predlog obširno obravnavali ter se pridružili mnenju tov. Klemenčiča, ki je navajal, da stavijo gradbena podjetja že sedaj precejšnje postavke na račun priprave gradbišč, kjer so upoštevani tudi stroški za nastanitev

delavcev, vendar pa so marsikje ta denar porabili za druge namene, za delitev dobička itd., zaradi česar bi bilo prav, da investitorja v bodoče ne bi bremenili z novimi pribitki, pač pa bi bilo treba poskrbeti, da bi podjetja ta denar, ki ga investitorju pri postavitvi za pripravo gradbišč že itak zaračunajo, tudi dejansko porabili za gradnjo lastnega stanovanjskega fonda.

Za prihodnje leto se računa, da bo potrebnih okrog 1500 novih delavcev, zidarjev in tesarjev. Še posebno bi bila zato potrebna skrb za izučitev novih kadrov. Tov. Klemenčič je predlagal, da bi spremenili sedanji nestimulativni način nagrajevanja vajencev v podjetjih, ki gre največkrat na račun dobička, temveč naj bi se plačevalo v bodoče vajence iz računa materialnih sredstev. Predlagal je tudi, naj

bi MLO odobril dotacije za gradnjo tistim mojstrom, ki bodo imeli največ uspeha pri vzgoji vajencev. Na seji je prišla tudi močno do izraza težnja, da bi bilo treba v gradbeništvu napovedati oster boj šušmarstvu. V podjetjih, kjer prejemajo delavci vse ugodnosti, socialno zavarovanje, otroške doklade itd. si ne prizadevajo za dvig storilnosti, v popoldanskem času pa delajo pri privatnih mojstrih. Nekaj podobnega bi skoraj veljalo tudi za projektante, čeprav je ta sektor še vedno ozko grlo v naši gradbeni dejavnosti. Ob tej priložnosti so se odborniki zelo zavezali, da bi bilo treba, v primeru da se sezonski delavci sami želijo podaljšanje delovnega časa, v podjetju to dovoliti, seveda pa ne na škodo storilnosti, da bi bili višji samo stroški za plače, učinek dela pa ne bi bil povečan.

Mestna skupščina se je s temi in ostalimi predlogi dopolnjenimi z izvajanjem ing. Klemenčiča strinjala ter sprejela priporočila, dana v nadaljnje obravnavanje pristojnim svetom in gradbenim podjetjem.

Predsednik Tito v Kranju

Kranj, 18. septembra
Danes proti večeru ob pol sedmih je nepričakovano obiskal mesto Kranj predsednik republike maršal Tito. Burno pozdravljen od ljudstva se je ustavil pred kavarno Evropo, kjer se je zbralo okrog tisoč ljudi, ki so ga z vso prisrčnostjo in navdušenjem pozdravili. V kavarni se je zadržal dobre pol ure, pri odhodu pa mu je majhna deklica za dobrodoščilo izročila supek cvetja. Nato je maršal Tito nadaljeval svojo pot na Brdo.

DNEVNA KRONIKA

Brzjavka Georgija Damjanova predsedniku republike Titu

Predsednik republike Josip Broz Tito je prejel od predsednika Narodnega sobranja LR Bolgarije Georgija Damjanova brzjavko, v kateri se mu zahvaljuje za čestitko ob bolgarskem narodnem prazniku.

Podpredsednik Čolaković sprejel izraelskega poslanika

Beograd, 17. sept. (Tanjug) Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković je danes sprejel poslovniki obisk izraelskega poslanika in pooblaščenega ministra v Beogradu g. Ezra Yorana.

Sprejem pri Veljku Vlahoviču

Beograd, 18. sept. (Tanjug) Predsednik komisije za mednarodne zveze pri Zveznem odboru SZDL Jugoslavije Veljko Vlahovič je danes sprejel člana izvršnega odbora francoske socialistične stranke Andréa Philipa ter se z njim razgovarjal več kot eno uro. Andréa Philip je pred dvema dnevoma prispel v Beograd.

Moša Pijade sprejel zahodnonemškega in romunskega poslanika

Beograd, 18. sept. (Tanjug) Predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijade je danes ob 11. uri sprejel veleposlanika federalne republike Nemčije g. dr. Hansa Krolla, ob 12. uri pa

na protokolarni obisk novega romunskega veleposlanika g. Nikolaja Guina.

Velika jata kitov se je pojavila na Jadranu

Reka, 18. sept. Posadka čezmorske ladje »Lendava«, ki je na poti v reško пристanišče, je davi ob 8.30 opazila 30 milj južgovzvodno od otoka Palagruža

sredi Jadranskega morja jato velikih kitov.

Ta vest, ki jo je sprejela po radiogramu reška pristaniška kapetanija, čeprav še nepopolna je vzbudila veliko zanimanje med pomorščaki, saj je kit silno redki gost Jadranskega morja. Doslej še ne pomnijo, da bi se kiti pojavljali kar v jatah v našem morju.

Praznovanje na Ostrožnem

Nadaljevanje s 1. strani

sveljavla, sanitarne naprave, kakor tudi gostišča, zabavišča, kulturne prireditve. V tem mestu se križajo številne ulice, ki so do bile značilna imena: Kidričeva ulica, Cesta pohorskega bataljona, Komandanta Staneta, pa še Partizanski trg, Marokov breg itd. itd.

Po cestah je bil že danes silno živahen promet, povečali pa so ga še kamioni, ki so dovažali ještvine in pijačo v številne paviljone, kjer se bodo danes in jutri udeleženci proslave lahko sorazmerno poceni otežali in odžejali. V nekaterih predelih tega mesta na Ostrožnem so postavili šotore taborniki in drugi. Povsod se je oglašala prešerna pesem, radostni zvoki številnih godb.

Proti večeru so se raztrgali na nebu oblaki, da se je skozi je zasmejala prijetna modrina, ki je napovedovala lep jutrišnji dan. Zvečer so bile v Celju in na Ostrožnem številne kulturne prireditve, ki jih je obiskalo nad deset tisoč ljudi. Z razvalin sta-

rodavnega celjskega gradu je švignil v nebo veličasten ognjemet, da se je Celje kopalo v luči, stotisoči udeležencev pa so v prazničnem razpoloženju pričakovali jutrišnjega dne.

M. Z.

S pesmijo, veselo razpoloženi prihajajo na proslavo

Pripravljajalna razprava o družbenem planu

V odborih za gospodarstvo Zvezne ljudske skupščine so zaključili pripravljajalno razpravo o osnutku družbenega plana za prihodnje leto. Skrajna je ta razprava imela bolj značaj seznanjanja poslancev z različnimi podrobnostmi osnutka in dajanja obvestil o nekaterih vprašanjih. Razlog za to je bil v tem, ker osnutek ni bil predložen odboroma kot formalni predlog Zveznega izvršnega sveta, temveč samo kot predlog Zavoda za planiranje, kateremu se — kot je bilo že poudarjeno — ni posredilo gospodarskih instrumentov v osnutku vskladiti z načeli gospodarske politike, ki jo uveljavlja Zvezni izvršni svet in katero želi uresničiti v družbenem planu za prihodnje leto.

Ker pred seboj niso imeli dokončnega osnutka, se skupščinska odboroma za gospodarstvo ni bilo treba takoj med razpravo postaviti na dokončno stališče o raznih delih plana, temveč sta lahko poprej podrobneje proučila probleme, da bi potem s široko dokumentacijo preverila argumente predlaganega osnutka — pa tudi svoje. Tako sta lahko odbora postavila presodila preciznejše — na podlagi podatkov, obvestil strokovnjakov in mnenja gospodarskih krogov. Vse to pa je spremljala široka javnost z živahnim zanimanjem.

Spričo tega nastane vprašanje, ali ni takšna procedura, da v skupščinskih odborih razpravljajo o osnutku plana še pred sprejemom dokončnega predloga, smotrnejša za sprejem tako pomembnega družbenega akta, kot je družbeni plan.

Zapletenost gospodarskih in ekonomsko-družbenih problemov, ki se pri nas porajajo na podlagi razvijanja novih družbenih odnosov, se vsekakor najbolj zrcali v naših družbenih planih. Zdi se, da bo prav letošnja izjemna procedura pri sestavljanju družbenega plana korak naprej v širšem proučevanju in bolj vsestranskem obravnavanju teh problemov. To bomo dosegli ne samo zato, ker so osnutek pravočasno sestavili, temveč tudi

zato, ker je že zdaj, med pripravljajalno razpravo v skupščinskih dvoranah, prišlo do tesnejših stikov in sodelovanja med strokovnjaki Zavoda za planiranje in ljudskimi poslanci. K temu bodo vsekakor prispevali tudi zelo plodni rezultati razprave, ki so jo organizirale gospodarske zbornice in katere rezultate sta dobila skupščinska odbora v obliki vrste konstruktivnih pripomb, predlogov in podatkov o problemih raznih gospodarskih panog.

Naši družbeni plani niso nekakšna običajna matematična tehnokratska operacija predvidenja in usmerjanja razvoja gospodarskega življenja, še manj pa so nekakšen politični kompromis v Skupščini med predstavniki volilnih okrajev, gospodarskih organizacij itd. Nasprotno, družbeni plani postajajo čedalje bolj takšna realizacija vsakodnevnih gospodarske politike naše skupnosti, ki bo morala čedalje bolj temeljiti na znanstvenem spoznanju o gibanju našega gospodarstva. In zato bo po eni strani letošnja pripravljajalna razprava v skupščini pomagala strokovnjakom Zavoda za planiranje, da bodo v dopoljenem osnutku bolj in popolneje realizirali načela gospodarske politike Zveznega izvršnega sveta in Ljudske skupščine, ljudski poslanci pa se bodo lahko bolj seznanili s čisto ekonomsko platjo vprašanja plana, s tem pa bodo tudi lažje našli enotne rešitve, čedalje bolj temelječe na spoznanju zakonitosti gibanja našega gospodarstva življenja. V tej smeri bo obrodilo koristne sadove vsekakor tudi delo posebnih komisij, ki so jih ustanovili odbori za gospodarstvo.

V sedanjih razpravi so se člani skupščinskega odbora čutili veliko bolj kot neposredni udeleženci dela pri sestavi plana, čutili so odgovornost ne samo za splošno načela gospodarske politike, temveč tudi za strokovno-ekonomsko plat plana, za pravilnost posameznih njegovih postavk. Takšna orientacija dela skupščinskih odborov je privedla že do enega pozitivnega rezultata: v ospredju razprave je nujno moral biti problem proizvodnje in njenega nadaljnega razvoja, medtem ko je bil problem takšne ali drugačne razdelitve odvisen od drugega. S tem je bilo dejansko poudarjeno tisto najbolj bistveno, kar je poudaril tudi Svetozar Vukmanović v svojem nedavnem izjavljanju pred skupščinskim odboroma za gospodarstvo, da so namreč napredna samo tista načela glede razdeljevanja, ki spodbujajo proizvodnjo, delovno storilnost in razvoj proizvodjalnih sil. S tem pa je tudi razprava o planu presešla okvir običajne politične debata (na pro splošnih načelih ekonomske politike in podobno), ter dobila v obravnavanju posameznih vprašanj deloma že značaj temeljite ekonomske razprave.

Obravnavanje splošnih problemov proizvodnje je opozorilo tudi na najvažnejša pereča vprašanja. Gre predvsem za primanjkljaj v elektroenergetski bilanci in za potrebo, da bi le-tega ublažili in postopoma odpravili z enotnimi napori skupnosti. V razpravi o kmetijstvu je bila zlasti poudarjena potreba po orientaciji na tiste ukrepe za izboljšanje proizvodnje, ki bodo neposredno vplivali na povečanje donosov. Kot pereče vprašanje so poudarili zastojanje prometa za ostalimi gospodarskimi panogami. Precej pozornosti pa so posvetili tudi vprašanju zagotovitve varnosti dela v rudnikih, dalje trgu, cenam itd.

V dosedanjih razpravi so bile velik prispevek pripombe gospodarskih organizacij, ljudskih odborov, zbornice raznih gospodarskih in strokovnih združenj o osnutku plana. Tu je treba zlasti poudariti prispevek Zvezne industrijske zbornice, kakor tudi drugih zbornic in združenj, ki so organizirala uspešne ankete in izmenjavajo mnenj o planu. Skratka, tudi razprava zunaj Skupščine je bila letos bolj organizirana in zato seveda tudi plodnejša.

Zdaj nas čaka nadaljnje delo do sprejema dokončnega osnutka plana. Predvsem bo treba ponovno obdelati vprašanje gospodarskih instrumentov in jih vskladiti z osnovnimi načeli gospodarske politike, ki so jo uveljavljena v sedanjem osnutku plana. Na tem zdaj delajo v Zveznem izvršnem svetu, v Zavodu za planiranje pa tudi v zbornicah, gospodarskih združenjih in strokovnih organizacijah. Ni dvoma, da bo tako široko zasnovana pripravljajalna razprava solidna temelj za sestavo dokončnega osnutka plana, ki bi ga bilo treba čimprej razločiti Ljudski skupščini.

Berite »Ljudsko pravico-Borbo«

S PESMIJO V BOJ!

O delu kulturne skupine IV. operativne cone

Se danes tvorijo jedro pevskih zborov, orkestra, delavske godbe in gledaliških družin v zasavskih »Svobodah«, zlasti v Trbovelj, nekdanjih bori, ki so bili v letu 1944 člani kulturne skupine IV. operativne cone v Zg. Savinjski dolini. V naslednjem objavljamo kratko kroniko o tem, kako je takrat kulturna skupina nastala in nastopala na osvobojenem ozemlju v Savinjski dolini.

V začetku avgusta 1944 se je štab V. operativne cone odločil, da pokliče iz brigad, odredov in iz revirjev nekaj godbenikov in pevcev ter s njimi ustanovi vsaj v manjšem obsegu kulturno skupino. Na razpisane novice so začele prihajati manjše skupine vpoških kulturnikov iz Sent Gotarda, preko Motnika, Menine planine, Bočne in Gornjega Grada proti štabu IV. operativne cone. Po napornih in težkih ter nevarnih potih so bori slednjič 18. avgusta prišli na štab cone. Še tisti dan pa se je cone premaknila iz Nove Stifte čez hrib v Luče. Premik se je vršil vso noč. Prav na tej nočni poti pa so se kulturniki iz raznih strani že spoznavali med seboj, Vrbič, Radič, Kotar, Pečnik, Mežnar, Piere, Catar in Bašnik, ki naj bi pod vodstvom Ašica tvorili bodoči pevski zbor cone. No, njim je bilo lahko. S seboj so prinesli pevska grla. Četudi niso imeli not, so za prvo silo lahko zapeli tudi brez njih.

Teže je bilo z godbeniki. Imeli so samo harmoniko in Jožeta Skrinarja iz Trbovelj, Vinko in Jože Sotlar pa sta bila brez instrumentov. Organizator bodoče skupine Zan je privedel od nekod staro trobento in črno cigansko violino. Vinko je končno ugovarjal, da je trobenta zanič, violina pa skoraj zanič. Kljub temu pa je še isti

dan razvenelo nekaj, kar je bilo podobno triglavski in trboveljski koračnici.

Težko je bilo brez not. Pomagali so si tako, da so začeli pisati na navaden papir, na katerega so načrtali notni sistem.

Dne 19. avgusta je prišla tovarišica Vera, sedaj Bedlerjeva žena, ki je hotela imeti že zvečer v Lučah miting. S seboj je pripeljala še tretjega godbenika, tovariša Džoko, ki je igral kitaro. Miting je sicer bil skromen po obsegu in vsebini, a miting je bil »šramelc je zaigral himno in »Savinjsko koračnico, pevec so zapeli »Od Urala do Triglavca ter nekaj solospjevov, Vera pa je pripeljala »Savinjsko kroniko. In ljudje so bili zadovoljni.

Tri dni kasneje je v bližini Nove Stifte strmoglavilo angleško letalo, pri čemer je našlo smrt pet letalcev. Kulturna skupina cone jim je ob pogrebu zapela pesem »Zrtvom«.

Kmalu nato je Vera ustanovila tudi govorni zbor, ki je najprej izvajal Kajuhovo »Slovensko pesem«. Celotna ekipa je 21. avgusta nastopila v Bočni, tri dni pozneje pa s istim sporedom še v Ljubnem.

Tako se je polagoma formirala skupina IV. operativne cone, v zelo skromnem obsegu sicer, a je vsaj v tistem času, ko so se neprestano vrši-

li premiki iz kraja v kraj, le precej zaleta. V tistem času, ko so bili tako rekoč mitingi vsak dan, je odšel v trboveljski revir tov. Sotlar, kjer naj bi mobiliziral še nekaj godbenikov, predvsem pa naj bi preskrbel instrumente in notni material. Vrnil se je že 23. septembra. Z njim so prišli Konrad Roms, Edi Stih, Vili Kovač in Jože Susa. Koj je nastal velik orkester, ki je že 15. septembra prvi nastopil v Bočici.

Skupina se je 17. septembra preselila v Gornji Grad, kjer se ji je pridružil še tov. Radovan Gobec, ki je prišel iz kozjanskega odreda, dne 19. septembra pa je prišel še godbenik Stane Krule. Odslej je šlo vse hitreje. Dne 23. septembra sta prišli v

cono še delavska godba in pevski zbor »Zarja« iz Trbovelj. Radovan Gobec je medtem dovil svojo »Kantato«, menda prvo te vrste v partizanih.

Celotna kulturna skupina je nato imela 4. oktobra v Gornjem Gradu velik miting pred štabom, v katerem so bili takrat tudi Frano Leskošek, Luka, Zoran Polič, polkovnik Bogomolov, major Lindsay in conski oficirji. Ta miting je odlično uspel.

Skupina je neutrudno nadaljevala z delom. Pripravila je Gregorčičovo proslavo, v kateri je bila tudi »Hajdukova oporoka« in Gobčevi prireditvi, nato pa izvedla proslavo 16. in 18. oktobra v Gornjem Gradu. Vmes je 17. oktobra priredila miting Tomšičevi brigadi, ki se je prav tedaj mudila v bližini Gornjega Grada.

Svoj ogranjeni krst je skupina doživela 21. oktobra. V cono so vdrli Nemci in belčki in mnogi kulturniki so morali prijeti za puško, da so obenem s hrabriimi Tomšičevci pogrnali 2000 napadajočih Nemcev s Črnlca

proti Kamniku. Tedaj so bile požgane vasi Solava, Bočna in Nova Stifca. Nemcem pa ni uspelo pregnati partizanov in kulturne skupine, ki je že 25. oktobra spet priredila miting za XIV. divizijo, nato pa še priredila Kajuhovo proslavo. 6. novembra je bila proslava 27. obletnice Oktobrske revolucije. Tov. Vera je 9. novembra morala zapustiti kulturno skupino ter oditi na Dolensko. Z njo je skupina izgubila enoto organizatorke, voditeljice in zagovornice, kar je bilo občutiti v vsem nadaljnjem delu.

Skupina je 12. novembra priredila proslavo Rdečega križa, dan kasneje pa komemoracijo za smrtno ponesrečenim komandantom Francem Rozanom-Stanetom. Te proslave sta se udeležili tudi angleška in ruska delegacija. Poleg navedenih mitingov in prireditev naj omenimo še mitinge, ki so bili v tem času v Novi Stifci, Solčavi, Radmirju, Mostju in Kropi. Mnogo mitingov pa je skupina priredila tudi raznim brigadam, ki so prihajale v Gornji Grad po orožje, municijo in opremo.

Kmalu nato se je skupina začela deliti. Nekaj pevcev je šlo na Korosko, kjer naj bi tudi v tem delu slovenske domovine osnovali in organizirali partizansko kulturno življenje. Celotna delavska godba je bila 7. decembra poklicana iz Ljubnega, drugi pa so bili porazdeljeni po kmetijah, deloma v korosko-zasavski odred, deloma pa so bili dodeljeni bataljonom cone.

Točno opolnoči 8. decembra so se kulturniki poslovili, posamezne skupine so krenile na vse strani. Kulturno prosvetna ekipa IV. operativne cone se je za vselej razšla. Preživeli bori in njeni člani se bodo spet srečali to nedeljo na Ostrožnem, kjer bo nekdanja skupina nastopila v svojem nekdanjem partizanskem sporedom.

France Geršič

Kulturna skupina IV. operativne cone

PRED KONFERENCO DEVETIH V LONDONU

FRANCOSKO STALISCE

Mendès-France bo najbrž zahteval omejitve nemške oborožitve — Po Edenovem in Dullesovem potovanju se je mednarodni položaj razjasnil

Pariz, 18. sept. (Tanjug). V središču pozornosti francoske vlade je pripravljane uradnega gledišča za bližnjo konferenco devetih v Londonu. Pričakujejo, da bo Pierre Mendès-France po vladni seji uradno seznanil sodelujoče na tej konferenci s francoskim stališčem.

Kakšno bo zadnje mnenje Pariza, ki je v sedanjem položaju tudi najbolj problematično, je predmet živahnih razprav v političnih krogih. Splošno sodijo, da bo uradno stališče Francije razčiščeno v tehe točkah: prvič, vrnitev suverenosti Zah. Nemčiji, drugič, ustanovitev zahodnoevropske integracije; tretjič, vzpostavitve odnosov zaupanja med Zah. Nemčijo in Francijo z ureditvijo vprašanja Posarja; četrtič, omejitve zahodnoevropske oborožitve in nadzorstvo nad njo; petič, morabitno sprejetje Zah. Nemčije v Atlantski pakt.

Ni dvoma, da bo predsednik francoske vlade zahteval na bližnji konferenci omejitve nemške oborožitve in nadzorstvo nad njo, saj je to po njegovem mnenju nujno potreben temelj bodoče evropske integracije. Hkrati po-

udarjajo, da Francija ne želi uveljaviti nikakršnih diskriminacijskih ukrepov proti svojemu vzhodnemu sosedu, da pa je ta zahteva Pariza nujna za vzpostavitev vzdušja popolnega prijateljstva in zaupanja med zahodnoevropskimi državami. Spričo tega trdijo, da je sprejetje Zahodne Nemčije v zahodnoevropsko skupnost nujno in da je treba z vsemi silami nadaljevati napore za izgraditev takšne skupnosti. Zatorej je nujno najti rešitev, ki bo temeljno zamisel o EOS brž ko mogoče realizirala. Sodelovanje Velike Britanije v tej skupnosti je neogibno, saj bo prispevalo k takojšnji odpravi sedanjih nesoglasij v družini držav male Evrope.

Francoska vlada si za vsako ceno želi ogniti temu, da bi imela

DULLESOVA IZJAVA OB VRNITVI V ZDA

Ni nadomestila za EOS

Zunanji minister ZDA pravi, da še niso našli sprejemljive rešitve

Watertown, 18. sept. (AFP). Zunanji minister ZDA John Foster Dulles je danes okrog 13.35 prispel v Watertown (država New York) ob vrnitvi s potovanja po Evropi.

Po prihodu v Watertown je dejal, da se mu zdi, da ni ustreznega nadomestila za evropsko obrambno skupnost. Prišlo je pomnil pa je, da si moramo »kar najbolj prizadevati«.

Ko je govoril o svojih razgovorih v Bonnu in Londonu, je Dulles izjavil: »Bilo bi napak soditi, da je bila docela izdelana kakršnakoli sprejemljiva rešitev. Še bolj napak bi bilo sprejeti negativno stališče, ki bi privedlo do razpadanja tistega, kar je bilo po vojni ustvarjeno z žrtvami,«

Piccionijev odstop

Rim, 18. sept. (Tanjug). Ostavka zunanjega ministra Piccionija bo, kakor pričakujejo v Rimu, objavljena najkasneje v ponedeljek. Sečnja se je sinoči razgovarjal s predstavniki vladnih strank o Piccionijevem nasledniku v palači Chigi. Izjavil je, da ne želi prevzeti vodstva zunanjega ministristva.

Kot verjetno Piccionijeve naslednike omenjajo podpredsednika vlade Saragata, Fanfanijevega sodelavca obrambnega ministra Tavanija in vodjo republikanske stranke Paccardja. Vladni krogi poročajo, da je Piccioni že odstopil. Njegova ostavka pa bo najbrž objavljena šele po obisku ameriškega podtajnika Murphyja.

ROBERT MURPHY ODPOTOVAL

Izjava dopisnika Tanjuga ob odhodu v Rim

Beograd, 18. sept. (Tanjug). Namestnik stalnega državnega podtajnika za zunanje zadeve ZDA g. Robert Murphy je odpotoval danes ob pol petih popoldne iz Beograda.

Tik pred odhodom s posebnim letalom v Rim je izjavil sodelavcu Tanjuga, da so razgovori, ki jih je imel z najvišjimi jugoslovanskimi državnimi funkcionarji, zlasti še s predsednikom republike Josipom Brozom-Titom, minili v vzdušju dobrega razumevanja. Hkrati je pripomnil, da so bili ti razgovori splošno gospodarske in politične narave.

G. Robert Murphy je dejal dalje, da je v Jugoslaviji doživel zelo prijateljska srečanja z jugoslovanskimi predstavniki in da je bivanje v naši državi napravilo nanj zelo dober vtis.

G. Murphy je pripomnil, da bo v Rimu gost ameriškega veleposlanika, zato pa bo odpotoval v ZDA. Ni pa izključeno, da bo pred vrnitvijo obiskal tudi London.

V razgovoru s predstavniki tujega tiska je g. Murphy izjavil, da med razgovori v Beogradu niso sprejeli nobenega sklepa.

Slovesa od g. Murphyja so se na zemunskem letališču udeležili državni svetnik v tajništvo za zunanje zadeve Stanislav Kopčok, svetnik v državnem tajništvu za zunanje zadeve Miroslav Kreačić in pomočnik načelnika protokola državnega tajništva za zunanje zadeve Vladimir Marićević.

napori in težavami velikega številja ljudi.

Dulles je na koncu dejal, da se bodo ZDA tudi v prihodnje pridruževale evropskim naporom, katerih smoter je obrambni mir in varnost v Evropi.

Vabila za londonsko konferenco

Izven konference devetih bodo tudi sestanki treh

London, 18. sept. (AFP). Iz dobro poučenih virov se je zvedelo, da bodo najkasneje čez dva dni razposlali vabila na konferenco devetih, ki bo bržčas tukaj 28. septembra.

Sodijo, da bodo zunaj konference še sestanki treh, zatem pa štirih s predstavnikom Zahodne Nemčije (o vrnitvi suverenosti Zahodne Nemčiji).

V pooblaščenih krogih ne zavračajo docela možnosti deklaracije ali dvostranske angloameriške akcije o tem vprašanju.

Ko so danes vprašali predstavnika Foreign Officea, ali drži, da obstaja »popolna enotnost nazorov« med Veliko Britanijo in ZDA o tem, kako bodo uredili vprašanja, ki jih je vsilila zavrnitev EOS, je predstavnik odgovoril: »Tudi to je že dokaj blizu uresničitvi.«

V dobro poučenih krogih pa vendarle opozarjajo, da ameriška in britanska teza še nista istovetni in da je še mnogo točk, o katerih se še niso povsem spo-

na londonski konferenci proti sebi koalicijo osmih držav.

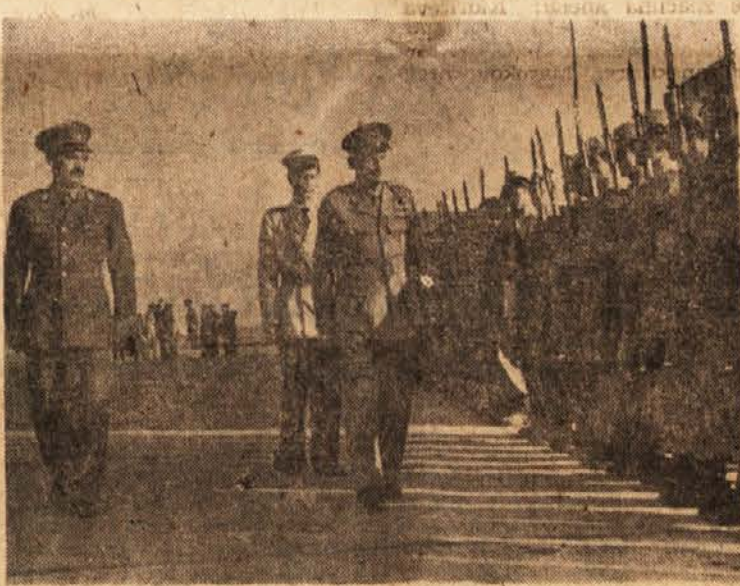
Nemalo ujanja pa velja do pričetka konference tudi delu strokovnjakov in diplomatov, katerih dejavnost je nenavadno živahna in ki hočejo po diplomatski poti, kolikor je pač to možno, pripraviti vse potrebno za delo svojih ministrov.

Ko komentirajo dva uradna komunikacija v pariških krogih poudarjajo, da je bonnski najbolj precizen in najbolj jaseen med vsemi sporočili, objavljenimi v zadnjih sedmih dneh v Bruslju, Rimu, Londonu in Parizu. Londonski uradni komunikacije presojajo kot neprimerne bolj lakoničen. Iz njega sklepajo edino to, da so ZDA pripravljene sodelovati na konferenci, ki jo je predlagala Velika Britanija in, kar je zlasti pomembno, da ne smejo opustiti zamisel o ustanovitvi zahodnoevropske enotnosti samo zato, ker je francoski parlament zavrnil ratifikacijo pogodbe o EOS. Ta presoja je pomembna, saj razkriva namen Velike Britanije in ZDA, da se bodo samostojno lotile obnove zahodnoevropske oborožitve, če bo to terjal položaj.

Po Edenovem in Dullesovem potovanju se je mednarodni položaj nekoliko razjasnil in ga tukajšnji krogi označujejo takole: med Parizom in Londonom prihaja do izraza razumevanje in krepitev zaupanja; Washington in Bonn se popolnoma razumeta, odnos med Washingtonom in Londonom pa je neogibno razumevanje, ki pa še ni docela opredeljeno za bližnje sestanke, ali z drugimi besedami, med njima so določena protislovja.

razumeli. Namigujejo tudi, da še ni povsem razčiščeno nemško stališče.

FELDMARŠAL MONTGOMERY V BEOGRADU

Beograd, 18. septembra (Tanjug). Državni tajnik za narodno obrambo generalpolkovnik Ivan Gošnjak je danes dopoldne sprejel feldmaršala Montgomeryja in njegovega pridočnika generalmajorja Johnesa Wansborougha.

Feldmaršal Montgomery je ob 12. uri položil venec na grob neznane junaka na Avali, zatem pa je bil gost pri kosilu, ki ga je njemu na čast priredil na Avali generalpolkovnik Ivan Gošnjak. — Na sliki: Feldmaršal Montgomery pregleduje častno četo JLA.

Z VSEH STRANI SVETA

KITAJSKA KUOMINTANSKI NAPADI

Tajpeh, 18. sept. (AP). Kuomintangska letala in vojne ladje so danes novič napadli kitajsko obalo. Napadli so pokrajini Fujien in Ceking, pa ter pristanišče Amoj in otok Kafeng.

NORVEŠKA NEURJE S SNEGOM

Oslo, 18. sept. (Reuter). Na Norveškem je večer zapadlo 10 cm snega. Močni vetrovi so divjali po obali in prisilili številne ladje, da so se zatekle v pristanišče.

BRAZILJA FINANČNI MINISTER BO OBISKAL ZDA

Washington, 18. sept. (Reuter). Brazilsko veleposlanstvo v Washingtonu sporoča, da bo v kratkem odpotoval v ZDA finančni minister Evgenio Gudin Willisely. Funkcionar veleposlanstva je izjavil, da ne more potrditi poročil, čes da je ta obisk v zvezi s pogajanj o ameriškem posojilu Braziliji. — Vodja brazilske finančne delegacije je zanikal tudi glasove o razvednotenju krucerosa (brazilski denar).

SESTANEK S HO ŠI MINHOM

New Delhi, 18. sept. (Indijska časopisna agencija poroča, da se je vodja nevtalne komisije za Vietnam sinoči sestel z glavarjem severnega Vietnama Ho Ši Minhom. Ob tej priložnosti je Ho Ši Minh poudaril željo vlade severnega Vietnama, da bi sodeloval s komisijo v izpolnjevanju določb sporazuma. Ta komisija, ki

KENJA NAPAD PRIPADNIKOV MAU - MAU

Najrobi, 18. sept. (AFP). Dobro oborožena skupina pripadnikov Mau Mau je večer napadla taborišče Lulnia, 35 km od Najrobija, in osvobodila 200 pripornikov. Pri tem je bil ubit en stražar, ostali stražarji pa so pobegnili. Samo en pripornik je ostal v taborišču, 30 pa se jih je vrnilo. Pripadniki gibanja Mau Mau so odnesli s seboj iz taborišča orožje in strelivo.

INDOKINA GENERAL ELY ODPOTUJE V PARIZ

Sajgon, 18. sept. (AFP). Francoski poveljnik in generalni komisar v Indokini general Paul Ely bo v ponedeljek all terek odpotoval iz Sajgona v Pariz. Po krajšem bivanju v Parizu bo nadaljeval pot v Washington, kjer se bo udeležil razgovorov o francosko-ameriškem sodelovanju na področju vojske in gospodarske pomoči združenim državam Indokine.

GIBRALTAR KONSERVATIVNA ZAHTEVA

Lilmington, 18. sept. (Reuter). Clan britanskega Spodnjega doma konservativcev Lawrence Turner, ki je nedavno obiskal Gibraltar, je sinoči zahteval na političnem zborovanju v Wilmingtonu, naj zunanji minister Anthony Eden »brezkompromisno izjavijo, da je Gibraltar britanska posest in da bo to ostal tudi v prihod-

»Indija bo toplo pozdravila Tita«

New Delhi, 18. sept. (Tanjug). Davišnje časopisje, ki izhaja v indijskem jeziku, omenja spricho obiska predsednika Tita v Indiji najnovejšo zgodovino Jugoslavije in opozarja na zasluge jugoslovanskega predsednika za vzpostavitev enotnosti in neodvisnosti Jugoslavije. Največji časnik, ki izhaja v hurdu jeziku »Daily Pratar« piše: »Iz reagiranja javnosti na nedavno objavljeno poročilo o obisku jugoslovanskega predsednika lahko sklepamo, da bo sleherni človek v Indiji toplo pozdravil maršala Tita in ga sprejel z iskrenimi željami za sodelovanje obeh dežel.«

Sprejem pri Koči Popoviću

Beograd, 18. sept. (Tanjug). Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović je danes sprejel francoskega veleposlanika v Beogradu g. Philipa Bodetta.

Sprejel je tudi stalnega državnega podtajnika za zunanje zadeve ZDA g. Roberta Murphyja. Tega sprejema sta se udeležila državni podtajnik za zunanje zadeve Aleš Behler in veleposlanik ZDA v Beogradu g. James Riddleberger.

ZASEDANJE EVROPSKE POSVETOVALNE SKUPŠČINE

Spaak za oborožitev Nemčije

Zastopniki Belgije, Nizozemske, Turčije, Grčije, Italije in Francije so grajali Veliko Britanijo zaradi neuspeha EOS

Strasbourg, 18. sept. (Tanjug). »Če Nemčije ne bomo oborožili, bodo ZDA umaknile svoje enote iz Evrope.« je izjavil danes v belgijski posvetovalni skupščini evropski zunanji minister Spaak.

»Nekateri pravijo, da je to ameriški bluff in da smo mi Evropejci neogibno potrebni. Toda jaz ne verjamem, da je to bluff, temveč sodim, da smo mi zlorabljali njihovo potrpljenje. Kar zadeva neogibnost, niti vanjo ne verjamem, ker so že jasni obrisi ameriških načrtov tako imenovane periferne obrambe, ki ne zajema zahodnoevropskih držav.«

Minister Spaak je imel ta govor v debati o položaju, ki je na-

JUTRI SE BO ZAČELA V ATENAH generalštabna konferenca

Vojaški zastopniki Grčije, Turčije in Jugoslavije bodo proučili vprašanje trojnega sodelovanja na vojaškem področju

Atene, 18. sept. (Tanjug). V ponedeljek popoldne se bo začela tu konferenca načelnikov generalštabov Jugoslavije, Grčije in Turčije. Dnevni red konference še ni znan, sodijo pa, da bodo generali Dapčević, Katrilakis in Baranse proučili vprašanje trojnega sodelovanja na vojaškem področju.

Grški tisk objavlja vesti v zvezi s pripravami na trojno konferenco načelnikov generalštabov, ter med drugim poudarja, da bo konferenco začel grški obrambni minister Kanellos.

V zvezi s to konferenco objavlja tudi današnji »Kathimerini« krajši komentar, v katerem med drugim poudarja, da grška javnost s posebnimi simpatijami sprejema vest o tej konferenci in je prepričana, da bodo sklepi in sadovi konference koristni za obrambo tega področja in da bodo prispevali k ohranitvi miru.

S takšnim čustvom v srcu zaključuje časnik, grški narod toplo pozdravlja predstavnike generalštabov dveh prijateljskih in zaveznih dežel. Nobenega dvoma ni, da bo v tem trenutku izvrstna organizacija in vrednost jugoslovanske in turške kakor tudi grške vojske osnovni činitelj miru na Balkanu.

Jovanović pri Papagosu

Atene, 18. sept. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Atenah Radoš Jovanović je obiskal danes predsednika vlade maršala Papagosa. Ob tej priložnosti sta se razgovarjala o prečem mednarodnem položaju in nadaljnjem sodelovanju treh balkanskih zveznikov.

Predsednik grške vlade maršal Papagos se je prek jugoslovanskega veleposlanika najtopleje zahvalil jugoslovanskim narodom za pomoč v nam potresa.

Govorec zatem o vprašanju, kako oborožiti Nemčijo — ali prek obrambne skupnosti, ali prek zveze — je Spaak odgovoril, da je prva rešitev trenutno nemogoča in tako preostane samo še druga. Ta rešitev pa zahteva poročila in vsa sedanja prizadevanja zahodnih politikov se razvijajo v tej smeri.

Na začetku govora je Spaak poudaril, da je sklep francoske skupščine hud udarec, zadan večletnemu prizadevanju, da bi vzpostavili EOS. Ta sklep je vrgel Zahodno Evropo za več let nazaj in zdaj je treba začeti znova. Glasovanje v francoski skupščini ni nicesar rešilo, temveč je ustvarilo doslej najtežavnejši položaj. »ri tem je ostalo še nadalje odprto vprašanje, ali je treba Nemčijo oborožiti ali ne. Spaak sodi, da je Nemčijo treba oborožiti, kajti sicer bi bila pokopana ne samo evropska obramba, temveč tudi Atlantski pakt. ZDA bi umaknile svoje enote iz Evrope, za njimi pa bi to nedvomno storila tudi Velika Britanija. Če se bodo umaknili, je vprašal Spaak, kateri zahodnoevropski politik bi tvegaval zahtevati od svojega naroda milijarde za obrambni sistem brez ZDA in Velike Britanije.«

Podtajnik vojnega ministristva ZDA bo obiskal Beograd

Beograd, 18. sept. (Tanjug). V ponedeljek bo prispel v Beograd podtajnik vojnega ministristva ZDA g. John Slezak, ki prihaja na dva dni trajajoči zasebni obisk v Jugoslavijo. Z g. Slezakom bo prispel tudi general Somburg in nekaj častnikov ZDA.

Ga. Pandit bo prišla na Bled

New Delhi, 18. sept. (Tanjug). Ga. Pandit bo baje preživela svoj prihodnji odvih v Jugoslavijo. Prihodnje leto julija namerava odpotovati na Bled.

Adenauer še ne bo potoval v Strassbourg

Bonn, 18. sept. Zahodnonemška časopisna agencija poroča, da je predstavnik nemške federalne vlade danes izjavil, da kancler Adenauer ne bo v ponedeljek odpotoval v Strassbourg. Pripomnil je, da še ni znano, kdaj se bo dr. Adenauer podal na to pot.

Prometna nezgoda v Turčiji

Ankara, 18. sept. (AFP). V prometni nezgodi, ki se je sinoči pripetila v Turčiji, je izgubilo življenje 11 ljudi, 13 pa jih je bilo ranjenih, med njimi trije huje. Do nesreče je prišlo v hipu, ko se je nek kamion ki je vozil delavce na delo prevrnil na cesti približno 85 km od Ankare.

Atenski policijski načelnik odstopil

Atene, 18. sept. (Tanjug). Policijski načelnik Angelos Evert je podal na zahtevo ostavko v zvezi s preiskavo, ki so jo izvedli spricho nedavnih obdolžitev nekaterih osebnosti, da so se angeli britanske obveščevalne službe vtihotapili v grško državno upravo.

Blagovni sezname o izmenjavi med Jugoslavijo in Argentino bodo v kratkem podpisani

Beograd, 18. sept. (Tanjug). V Beogradu pričakujejo, da bodo v kratkem podpisani protokoli o novih seznamih v blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in Argentino. Ti sezname so bili izdelani med bivanjem jugoslovanske gospodarske delegacije v Buenos Airesu. Skupna vrednost blagovne izmenjave med obema deželama znaša po teh seznamih 27 milijonov dolarjev.

FILIPINI TRDNJAVA UPORNIKOV

Manila, 18. sept. (AFP). Med akcijami, ki se sodelovalo 6000 vladnih vojakov, je bila v celoti zavzeta glavna trdnjava upornikov »Huk« pri Arajatju v pokrajini Pampanga. To je bil vrhunec operacij, ki so se začele 22. februarja.

CILE STIRITEDESKA STAVKA ZAKLJUČENA

Santiago de Chile, 18. sept. (Reuter). Predstavniki čilske vlade in voditelji delavskega sindikata v rudnikih bakra pri El Teniente so danes podpisali sporazum o prenehanju štiritedenske stavke. Uradno poročajo, da so sindikati sprejeli pogoje, ki jih je vlada predlagala pred desetimi dnevi, všteti tudi povišanje plač za 25% namesto 75%, kolikor so zahtevali stavkarji. Kompenzacija v znesku 11.500 pesosov (okoli 20 funtov šterlingov) za slehernega delavca med stavko. Za sedaj še ni znano, ali bodo lastniki rudnikov sprejeli te pogoje.

VIETNAM »POLOVIČNA« OSTAVKA

Sajgon, 18. sept. (AFP). Večina političnih opozalcev sodi, da sklep predsednika vlade Ngo Din Diema, da imenuje generala Kusana za obrambnega ministra in podpredsednika vlade pomeni »polovično ostavko« predsednika vlade. Sodijo, da je ta ukrep zgolj »kratkotrajno kranje« sedanja vlade.

General Kusan bo danes prevzel nove dolžnosti in dal predsedniku vlade na razpolago dosežena pomočnika ministra za narodno obrambo Ngo Canga.

PISMO IZ NEW YORKA

Pred zasedanjem Generalne skupščine OZN

Kaj naj pričakujemo od zasedanja, ki se bo začelo v torek

(Posebej za »Borbo«)

Petič v svoji zgodovini se bo v torek Generalna skupščina OZN sestala na redno letno zasedanje. Kot vselej doslej obravnavajo diplomati in opazovalci pred zasedanjem dnevi red, iščejo, za katero točko se skriva tisto, kar bo letos dalo temu zasedanju ton in določilo vzdušje.

Ali bo skupščina pomembna ali pa bo ostala samo epizoda, na kateri bodo vsi rekli, kar mislijo, nihče pa ne bo storil ničesar konkretnega? Ali se bo v temperaturi zasedanja zrcalilo zmanjšanje napetosti na svetu? Ali bodo Rusi sprožili še eno mirovno ofenzivo in ali bodo tokrat resno mislili? Ali se bodo ZDA postavile na ostro ali milejšje stališče v debati, ki se začne pred volitvami v Kongres? Ali se bo naposled v otipljivejši obliki na tem zasedanju zrcalila enotnost pojmovanj in interesov velikih malih in srednjih držav?

Čakajoč, da 'da odgovor Skupščina sama, pa so se funkcionarji sekretariata OZN, delegati in novinarji opogumili in se lotili lastnih napovedi.

Prvič, glede pomena skupščine. Ni dvoma, da je sprčo doseženega premirja v Indokini to zasedanje OZN v ugodnejšem položaju od mnogih dosedanjih. Tu sodijo, verujejo in pričakujejo, da velesile ne bodo razočarale sveta, ki čuti, da bi se moralo na tej skupščini OZN zrealiti olajšanje, ki je nastalo, ko je prenehala indokitajska vojna.

Vzdušje na nedavni seji Varnostnega sveta, v katerem so prevladovali milejšji izrazi in spravljivejšje besede, so presodili tu kot napoved taistega vzdušja v generalni debati v skupščini. Vendar je odprto vprašanje, ali se bodo delegati veseli zadovoljili kot lani samo z izmenjavo zatrdil glede svojih dobrih namenov, ali pa bodo

tudi z dejanji dali duška svojim čustvom. V obeh primerih ostane odprto še vprašanje dejavnosti majhnih in srednjih držav v skupščini. Zmanjšanje vzrokov mednarodne napetosti je sprožilo v javnosti vsega sveta zahtevo, da je treba zmanjšati tudi napetost samo. Če bodo velesile še nadalje kazale sramežljivost glede tega, da bi same dale pobudo za takšno smer, ali bodo v tem primeru ostale članice OZN, se pravi ogromna večina v skupščini, same premaknile z mrtve točke takšne probleme, kot so vprašanje razorožitve ali drugi problemi s področja odnosov med Vzhodom in Zahodom? Mnogi diplomati majhnih držav se nadejajo na tem zasedanju večje aktivnosti v tej smeri.

Drugič, dnevni red bi se utegnil zdeli s formalne strani samo začasni seznam točk za zasedanje, ki ne vsebuje ničesar novega in pomembnega, da bi bilo zanimivo. Toda naslovi točk dnevnega reda, ki se resda že ponavljajo iz leta v leto, nikdar niso bili odločilni. Vsebinsko je tem točkam dajal splošni okvir mednarodnih odnosov in položaja na svetu, kakor tudi pripravljenost zainteresiranih držav, da se lotijo konstruktivnejšega urejanja določene problema.

Korejsko vprašanje bo na primer, kot vse kaže, tokrat le rutinarno obravnavanje poročila komisije za obnovo in razvoj Koreje. Delegacije ne kažejo posebnega navdušenja za razpravo o tem problemu, o katerem vsi sodijo, da ga ne bodo premaknili z mesta.

Tehna tema zasedanja bi utegnili biti vprašanje razorožitve. Visoki krogi sekretariata in številni delegati so prepričani, da bo to osrednje vprašanje celotne skupščine. Temu v prid pričajo številna znamenja, med katerimi posvečajo posebno pozornost napovedim o

morebitni spremembi sovjetskega stališča.

Drugo znamenje vidijo tu v nedavnem govoru generalnega tajnika OZN Hammarskjöld, ki je iz cele vrste točk bližnjega zasedanja izločil vprašanje razorožitve. Ob tej priložnosti je dejal uslužbenec sekretariata, da lahko upamo, če že ne v popolno ureditev, pa vsaj v zbliznaje gledišče o razorožitvi.

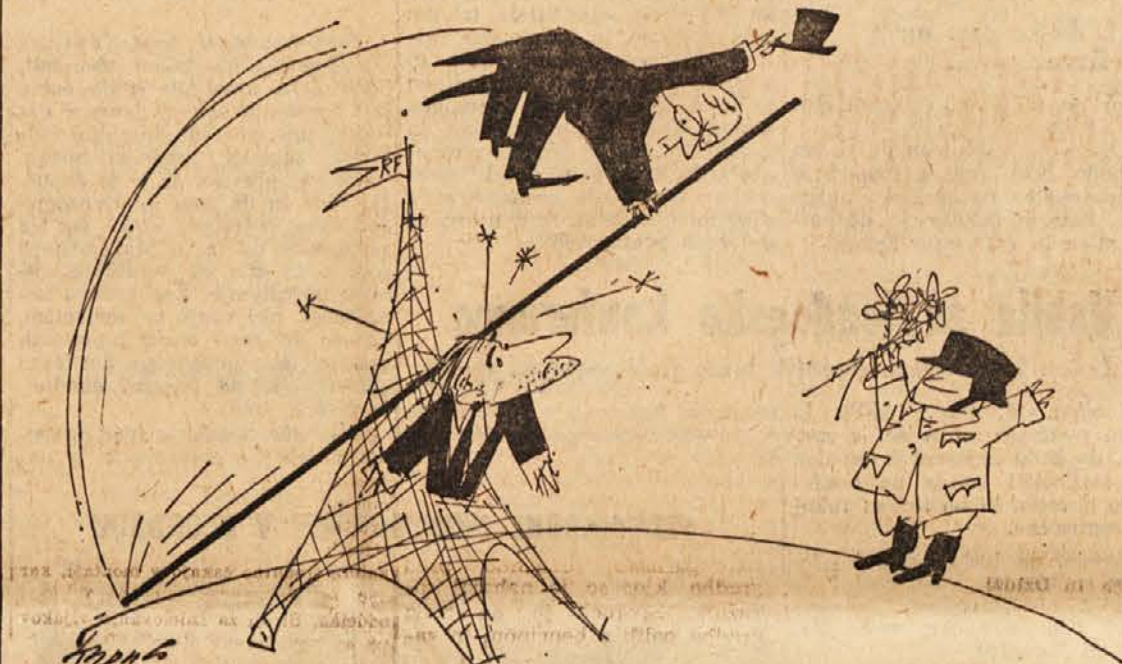
V zvezi s tem navajajo tudi izjavo, ki jo je bajje sovjetski veleposlanik v Parizu Vinogradov dal ministrskemu predsedniku Mendès-Franceu, češ da so francoske ideje o razorožitvi zanimive in da bi na podlagi le-teh lahko skušali najti rešitev. Tudi moskovska »Pravda« je nedavno pisala o takšnih možnostih.

Sprejem novih članov bi se prav tako utegnil pokazati kot čimtelj pri presojanju stopnje napetosti oziroma popuščanja napetosti v mednarodnih odnosih. V OZN krožijo govorice, da tudi v tem oziru pripravljajo presenečenja, tokrat kaže v ugodnem smislu. SZ je dostej vztrajala na sprejemu vseh držav,

ki so zahtevale članstvo v OZN, medtem ko so bile ZDA za sprejem vseh, razen članov sovjetskega bloka. Toda s tega vidika, kot kaže, ni nobenega upanja za sprejem Kitajske v OZN na tem zasedanju. Britanija je zavoljo odnosov z ZDA opustila zamisel, da bi svojo skupino glasov angažirala za ureditev tega življenjsko važnega vprašanja. Države Latinske Amerike večinoma glasujejo za predloge ZDA. S tem pa je zbranih že dovolj glasov za zavrnitev slehernega predloga glede priznanja pekinškega zastopstva v OZN.

Dve točki dnevnega reda bosta, kot kaže, povod za nenavadno zanimive diplomatske korake. To sta vprašanje gospodarske dejavnosti OZN in ciprski problem. Kar zadeva Ciper, je vprašanje še tem bolj občutljivo, ker so pri tem zainteresirane tudi tiste države, ki so v marsičem povezane s skupnimi interesi na drugih področjih. Tako bodo morale na primer ZDA izbirati med grškim korakom na eni in britanskim stališčem na drugi strani.

SKOK S PALICO

— Oprostite, nisem vas videl...

DO PIS IZ NEW DELHIJA

Dve taktiki indijske Socialistične stranke

Po odstopu generalnega tajnika Socialistične stranke Indije dr. Ramonohara Lohije in pred bližnjo izredno konferenco

New Delhi, septembra

(Posebej za »Borbo«)

Tridnevna konferenca izvršnega odbora Socialistične stranke Indije se je zaključila, ne da bi bil dosežen pričakovani kompromis v zvezi z nesoglasji glede incidenta v Travankore Kočinu. Tam, na skrajnem jugu Indije je bila Kongresna stranka pred nekaj meseci prvič poražena in tako so sestavili prvo socialistično vlado. Toda vzlic temu so v neredih sredi avgusta bili štirje demonstranti ubiti s strel iz policijskih pušk.

Posledica tega incidenta je bil odstop generalnega tajnika Socialistične stranke Indije dr. Ramonohara Lohije in še dveh članov izvršnega odbora.

ZA KAJ GRE?

Čeprav odstop Lohije v široki javnosti razlagajo izključno z incidenti v Travankore Kočinu, pa delijski politični opazovalci niso teh misli. Le-ti v zadnjih dogodkih vidijo globlje razloge. Ti opazovalci ugotavljajo predvsem, da je izvršni odbor v svoji resoluciji v glavnem pritrldil stališču dr. Lohije in obsodil streljanje v demonstrante.

Ce k temu še pripomnimo, da so razen uradne vladne komisije predvideli tudi ustanovitve nevturalne vzhodne komisije, ki naj bi proučila to zadevo »natančno tako, kot je Lohija zahteval«, potem je jasno, da so njegovo stališče načelno sprejeli.

Zavrnili pa so formalni del njegove zahteve, naj namreč vlada v Travankore Kočinu odstopi »tako in ne glede na izid preiskave«.

Vlada Travankore Kočina ima za seboj samo majhino v pokrajinski skupščini, glavna podpora pa so ji glasovi kongresnih poslancev. Odstop socialistične vlade bi bil zato udarec, zadan temu »omejenemu sodelovanju« dveh indijskih strank.

Ker so se dogodki v Travankore Kočinu pripetili prav v času, ko je kongresna vlada države Utar Tradeš aretirala so-

cialiste in v zvezi z organizirano akcijo proti taksam za namakalna dela aretirala tudi Lohijo, bi demonstrativni korak socialistične vlade znatno zoostрил odnose med dvema strankama in odstranil iz propagandnega slovarja kongresne stranke argumente, s katerimi ravnanje dveh vlad izenačujejo in jih formalno opravičujejo.

Lohijo, ki je vodil akcijo v Utar Tradešu, sta motili dve dejstvi. Prvo, da je Kongres na proteste v zvezi z njegovim aretacijo odgovoril s tem, da je pokazal na dogodke v Travankore Kočinu, in drugo, da je med akcijo proti taksam za namakalna dela iz vrst Kongresa slišal argumente, ki jih je Ašoka Mehta uporabil takrat, ko so skušali vzpostaviti koalicio s Kongresom.

»Gospodarski razvoj zaostalih dežel«, je pisal takrat Ašoka Mehta, »zahteva zvišanje taks. Opozicijska stranka temu običajno nasprotuje. Nerazvito gospodarstvo pa vsiljuje napore, katerim opozicijska stranka ne sme kljubovati.«

Lohija je tako, kot poudarja njegovi prijatelji, »dobil nadaljne dokaze o pravilnosti svojega stališča, da je namreč sodelovanje s Kongresom, čeprav v omejenem obsegu, povezano z jamstvi, ki ogrožajo učinkovitost opozicijskega boja.«

Po drugi plati bi odstop socialistične vlade »bil argument v prid načela, katerega spoštovanje zahtevajo socialisti od kongresne vlade« (Lohija). Drugače rečeno, socialistična stranka je po mnenju Lohije dobila moralno pravico, da bi pri slehernem uličnem incidentu — ki so na dnevnem redu po vsej Indiji — zahtevala podoben korak od Kongresa in kongresnih vlad.

PROBLEMI SOCIALISTIČNEGA GIBANJA V INDIJI

V razgovoru s skupino novinarjev Lohija ni tajil poglobitnih razlik med njim in izvršnim od-

borom. Čeprav je svoj sklep pripisal incidentu v Travankore Kočinu, je kot enega izmed poglavitnih problemov Socialistične stranke navedel vprašanje odnosov do desnice — Kongresa, in do levece — informbirojevske KP Indije.

Pred letom dni so na betulski konferenci zavrnili poskus dela vodstva, da bi na podlagi določenega programa vzpostavili sodelovanje s kongresom. Vendar je ideja o tem ostala živa. Alahabadka konferenca, na kateri so v znamenju kompromisa predvideli »možnost sodelovanja s katerokoli stranko na podlagi določenega programa«, je pomenila bolj registracijo sedanjega stanja kot poskus, da bi vskladili že takrat zelo jasna nesoglasja glede vprašanja, ali je treba sodelovati s Kongresom. Lokalna strankina organizacija je že takrat sklenila »predvolilni dogovor« s KP Indije proti Kongresu.

DVE TAKTIKI

Kompromis je bil tudi zdaj na dnevnem redu. To je jasno videti ne samo iz resolucij, temveč tudi iz dejstva, da je predsednik stranke Tripalani predstavnikom tiska zatajil odstop članov izvršnega odbora — očitno upajoč, da se bo položaj spremenil. Kaže pa, da »teoretični kompromisi« niso več močni sprčo problemov, ki jih vsiljuje vsakdanja stvarnost indijskega političnega življenja. Čeprav so vse kompromise sprejeli, jih nikdar niso uresničili. Različna stališča članov izvršnega odbora nasproti slehernemu problemu posebej so prišla do izraza že poprej. V zvezi s tem imajo indijski politični krogi za zelo značilno organizacijo dveh največjih akcij Socialistične stranke v zadnjih desetih mesecih.

Prvo akcijo — za obdelovanje neobdelane veleposestniške zemlje, je vodil zagovornik sodelovanja s Kongresom Ašoka

ARABSKI SVET PRED ZASEDANJEM GENERALNE SKUPŠČINE

Ču En Laj se je ustavil v Kairu

Ali bodo države Arabske lige podprle sprejem Kitajske v OZN

Kairo, septembra (Od stalnega dopisnika »Borbo«)

Ko je Ču En Laj potoval iz Zeneve v Indijo, je obiskal tudi Kairo, kjer se je mudil na letališču blizu dve uri, kolikor je bilo treba, da so letalo pripravili za nadaljnjo pot. Ob tej priložnosti je Ču En Laj naslovil pozdrav na egiptovski narod in izrazil podporo njegovemu boju za nacionalno suverenost in ureditev sueškega vprašanja.

Ta slučajni in na oko nevažni dogodek pa je imel globlje posledice, kajti od takrat je javno mnenje začelo čedalje uporneje zahtevati vzpostavitev diplomatskih odnosov s Pekingom. To je posebnega pomena še zlasti pred bližnjim zasedanjem Generalne skupščine OZN, na katerem bodo vprašanje kitajskega zastopstva v OZN najbrž sprožili v ostrejši obliki, pri čemer pa arabski svet želi, da bi o tem vprašanju enotno nastopil.

V Egiptu, Siriji in Libanonu so z velikim zadovoljstvom sprejeli nedavno Naserjevo izjavo, v kateri je le-ta izrazil začudenje sprčo ameriške politike nasproti Kitajski. Ob tej priložnosti je Naser poudaril, da je Mao Ce Tungova Kitajska stvarnost, ki je ni moč zanikati in da bi morale ZDA to upoštevati.

»Razgovarjal sem se«, je dejal Naser, »z osebnostmi, ki so

Kitajsko obiskale, in potrdile so mi, da imajo Kitajci svojo vlado radi. Priznanje pekinške vlade po ZDA bi vsekakor napravilo konec hladne vojne.«

Iz vrst Arabske lige je slišati, da bodo arabske države na zasedanju Generalne skupščine OZN podprle sprejem Kitajske. Ne sodijo pa, da se bodo vneto borile za to zahtevo in tvegale zaostriitev odnosov z ZDA.

V zvezi z bližnjim IX. zasedanjem Generalne skupščine OZN je treba pripomniti, da arabske države ne nameravajo postaviti kakih posebnih problemov na dnevni red, celo vprašanje Izraela ne.

Kar zadeva položaj Arabcev v severni Afriki, zlasti v Tunisu in Maroku, kaže, da Arabiska liga prav tako ni pripravljena zaostriiti tega vprašanja v OZN in tako otežkočiti položaj Mendès-Franceove vlade.

Čeprav v zadnjem času arabski tisk čedalje bolj piše o potrebi po afriški politiki Egipta, je videti, da je zdaj trenutno egiptovska vlada bolj naklonjena temu, da omogoči Francozom urediti pereča vprašanja v Tunisu, kot pa, da bi nanje pritiskala.

Značilno pa je, da nekateri ugledni ameriški časniki izražajo željo, da bi Francijo pritisnili prav v Severni Afriki. Se več, Kairo zamerijo, češ da je zaradi Sueškega vprašanja »zanemaril važne afriške probleme«.

Odgovarjajoč na te ameriške očitke, pa govore Egiptčani o vprašanju Libije in zlasti ameriških oporišč v Tripolisu in Melahi, kjer je veliko letalsko oporišče. Amerikanci so sklenili z libijsko vlado pogodbo o najemu tega oporišča za 3 milijone dolarjev letno, kar so v Egiptu silno ostro obsodili. Zato pričakujejo, da bo med bližnjim obiskom Salaha Salema v Indiji govora tudi o vprašanju te arabske države v zvezi s splošno politiko arabskega sveta.

Z. Pečar

Dnevni red zasedanja OZN

Na začasnem dnevnem redu je 54 točk, naknadno so predlagali še 13 točk

Začasni dnevni red IX. rednega zasedanja Generalne skupščine OZN, ki se bo začelo 21. septembra v New Yorku, obsega 54 točk. Generalna skupščina bo odločila, ali bo postavila na dnevni red nadaljnjih 13 točk, ki so jih naknadno predlagali.

Po splošni razpravi, poročilu generalnega tajnika in glavnih svetov OZN, izvolitvi treh stalnih članov Varnostnega sveta, šestih članov Ekonomsko-socialnega sveta in šestih članov Mednarodnega sodišča, bo Generalna skupščina med drugim razpravljala o naslednjih važnejših vprašanjih:

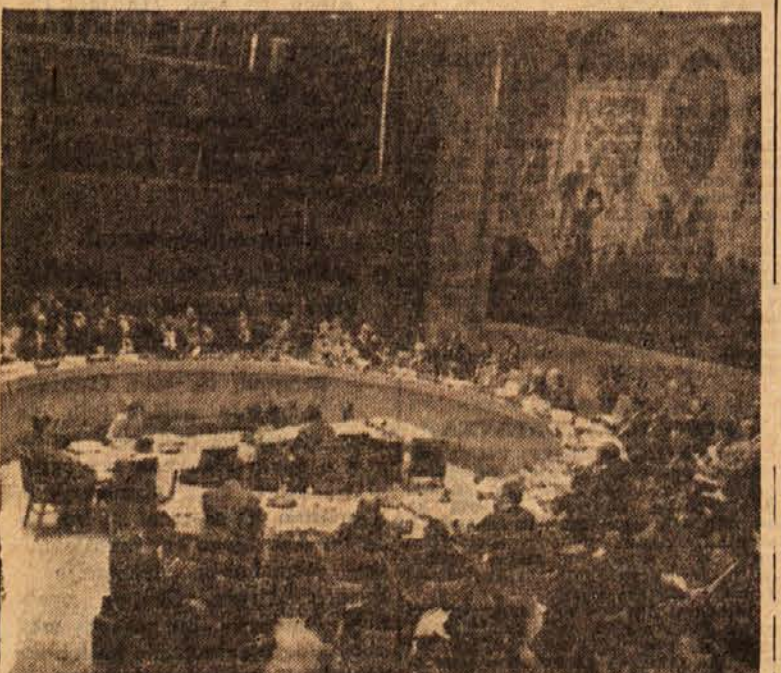
Združitev in obnova Koreje — na podlagi poročila komisij OZN; razorožitev in problem atomske energije — o čemer se niso mogli sporazumeti v Komisiji za razorožitev OZN; kolektiv-

na varnost — poročilo Komiteja za kolektivne ukrepe; sprejem novih članov — poročilo Komiteja za dobre usluge; gospodarski razvoj nezadostno razvitih držav; programi tehnične pomoči — poročilo Ekonomsko-socialnega sveta; palestinski begunci na Bližnjem vzhodu — poročilo direktorja agencije OZN za pomoč in zaposlitev beguncev; politika rasnega razlikovanja in ravnanje z Indijci v Južnoafriški uniji — poročila Komisije OZN za dobre usluge in Posebne komisije o rasnem položaju v Južnoafriški uniji; nesamoupravna ozemlja — poročilo generalnega tajnika in Komiteja za informacije; Jugozahodna Afrika — poročilo »ad hoc« komiteja za Jugozahodno Afriko; združitev Togoa — posebno poročilo Skrbniškega sveta; svoboda informacij — poročilo Ekonomsko-socialnega sveta; definiranje agresije — poročilo Posebnega komiteja; personalna politika OZN in organizacija sekretariata.

Na seznamu naknadnih vprašanj so med drugim naslednji problemi: maroško in tuniško vprašanje — predlog skupine 13 afriško-azijskih držav; pritožba Burmanske unije zaradi agresije kuomintanške Kitajske; ciprsko vprašanje — pritožba Grčije; sprejem Laosa in Kambodže v OZN — predlog Avstralije; položaj žensk v privatnem pravu — predlog Ekonomsko-socialnega sveta; ustanovitev svetovne rezerve živil — predlog Costarice.

Francoska delegacija za OZN

Pariz, 17. sept. (Tanjug). — Francosko tridesetčlansko delegacijo na devetem zasedanju Generalne skupščine OZN, ki se začne 21. septembra v New Yorku, bo vodil predsednik francoske vlade in zunanji minister Pierre Mendès France. V delegaciji bodo tudi pravosodni minister Guerin de Beaumont, ki bo bržčas prevzel vodstvo delegacije, ko bo Mendès France odpoval v London na konferenco devetih, ki bo najbrž 27. septembra.

Skrbniški svet OZN med zasedanjem

Ladislav Bruner

ŠTEVILO PROMETNIH NEZGOD NARAŠČA

Slaba disciplina voznikov, okvare prometnih vozil zaradi slabih cest, predvsem pa uživanje alkohola, so glavni povzročitelji nesreč

V prvi polovici letošnjega leta se je zgodilo v okraju Maribor okoli 40 prometnih nezgod, lani vse leto pa 76. Število nesreč, pri katerih je prišlo do hudih telesnih poškodb, se je sicer nekoliko zmanjšalo, izreden porast pa je zabeležen pri smrtnih primerih. Lani so prometne nezgode zahtevale le dve smrtni žrtvi, letos pa v prvi polovici leta še sedem. Materialna škoda je v prvi polovici letošnjega leta presegla dva in pol milijona din, lani pa je bilo nekaj nad milijon dinarjev.

Vzlic prizadevanju varnostnih organov disciplina na cestah ni zadovoljiva. Kolesarji zelo ogrožajo promet z nepravilno vožnjo, kar je zahtevalo eno smrtno žrtev. Mnogi vozniki ne upoštevajo cestnih predpisov; vozijo po sredi ceste ali celo po levi strani. Med vozniki so tudi mladoletne osebe, ki umsko in fizično niso sposobne za tak posel. Na podelju je za promet posebno nevarno prsto gonjenje živine. Take prekrške bi morali odpravljati tudi ljudski odbori in razne organizacije. Mnogo lahko store tudi šole, če bodo mladinu poučevale o cestnih predpisih.

Najhuji povzročitelj prometnih nesreč pa je alkohol. Proti pijančevanju soferjev bi se morali boriti vsi državljani. Dogaja pa se, da ljudje večkrat vidijo vinjenega soferja, pa ga ne opozorijo na nevarnost; včasih celo skupaj pijančujejo in se z vinjenim soferjem prevažajo. Tak sofer ne ogroža le varnost ljudi, ki so v njegovem vozilu, temveč tudi drugih državljani-ov, ki so na cesti.

Novo kopaljšče v Jagnjenci pri Radečah

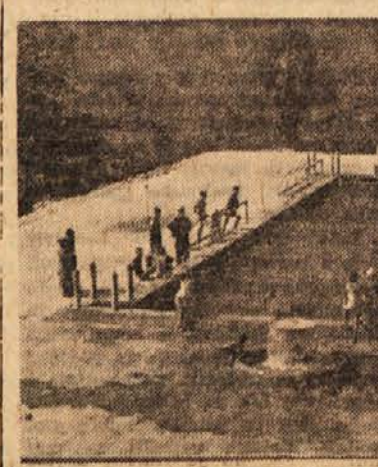
Pred dobrim mesecem so v Jagnjenci pri Radečah, malo nad radško papirnico, odprli novo in sodobno urejeno kopaljšče. Ta javna in koristna naprava sicer še ni v celoti dograjena, vendar ima že sedaj številne obiskovalce iz vsega Zasavja. Ker je bazen, v katerem je stalno čista filtrirana in temperirana voda, zgrajen v tekmovalnem merilu, je kaj primeren za plavalna tekmovalanja. Letos so ga v ta namen že preiskusili, ko je bilo plavalno tekmovalanje za okrajno prvenstvo, ki si ga je osvojila ekipa »Rudarja« iz Trbovelj. Lepo kopaljšče, ki je sicer žal nekoliko oddaljeno od Radeč, je ob finančni pomoči zgradil s prostovoljnimi delom kolektiv radeške papirnice. Tehnično je dovršeno rešeno vprašanje čiščenja in temperiranja vode v bazenu. Polagoma bodo graditelji še dovršili vsa dela okoli bazena, ki ima polovično olimpijsko izmero, skakalni stolp in tehnično zanimivo urejeno vodno razsvetljavo. (Z)

Motiv iz Mojstrane

Mariborski ribiči skrbijo za ribji zarod

V Mariboru in okolnem okraju je okrog 800 ribičev, ki so vključeni v štiri društva. Čeprav ribiči lovirajo ribe predvsem za lastno potrebo, jim jih nekaj tudi ostaja za trg. Letno ujamejo v vsem okraju 20.000 do 25.000 belih rib in okrog 1000 sultec in postrvi. Ribji lov hodojo izboljšati s skrbjo za zarod. V Studenih ima društvo valilnico za postrvi. Za zarod polagajo v reke in potoke. Rečne vode mariborskega okraja so najprikladnejše za poduste, mrene, helce, klatice, rdečepoke in zelenke. Posnica najbolj ustreza za gojitve ščuk; v potokih, kjer najbolje uspevajo postrvi in šarenke, pa so nasadili tudi precej ameriških postrvi, ki se bodo verjetno obdržale. Največ rib je v Dravi, Pesnici, Lobnici in Bistrici pri Rušah. Mariborski ribiči gojijo rilo, predvsem krape, tudi v ribogojnicah. Vsako leto prodajo okrog 2500 krapov. Zredili bi še več rib, če umetna hrana ne bi bila tako draga. Društvo mariborskih ribičev je pred kratkim kupilo ribogojnico v Bukovlju pri Frankovem. Ko jo bodo popravili in preuredili, bodo v tej ribogojnici gojili postrvi letnice.

Novo kopaljšče v Jagnjenci pri Radečah

Sedemletnega otroka je namenoma pustil v gozdu

V vasi Bane blizu Velikih Lašč je pred nedavnim vzhujlj med ljudmi mnogo ogorčenja obsojanja vr eden dogodek. Karel Ponikvar je 14. avgusta peljal 7-letnega pastorka od doma. Z njim je bil namenjen k nekemu kmetu, kjer bi služil za pastirja. V gozdu Mokre pa je brezvestni oče pustil otroka samega. Gozd je tako velik, da bi se ga odšel v gozd. V njem lahko zgrabijo otroka, ki je tako dno potikal po gozdu brez hrane in brez strehe. Nato ga je našel vsega objokane gozdar in ga peljal v bližnjo vas Zapotok. Kako se je otrok tako dolgo preživljal, je vprašanje zase. Občinski ljudski odbor v Velikih Laščah in tudi ostali organi so se zavzeli za otroka in storiли vse, da bo otrok prišel v dobri zdravstveni in brezvestni oče pa se bo za neotroško ravnanje z otrokom zagovarjal. Podoben je Ponikvar Karel napisal s sestrico tega dekca. Minulo jesen je 9-letno deklico pustil popolnoma samo v Ljubljani. Tako so morali varnostni organi ugotoviti, kaj so njeni starši. G. B.

AvtoBUSNO podjetje iz Gorice je letos odprlo linijo Kranjska gora - Vrsič - Tretna - Bovec - Gorica. AvtoBUSNO podjetje, ki deluje v središču in sobotnih, tako ima Kranjska gora zelo ugodno zvezo s Trento in Soško dolino.

OD VSEPOVSOD

ZAGORJE

V Izlnkah pri Zagorju se živahno pripravljajo na »Kmečki teden«, ki bo od 26. septembra do 3. oktobra t. l. V tem tednu bodo imeli razne kulturne prireditve, kmetijsko razstavo in razstavo plemenske živine itd. Na zaključno dan so povabili tudi zvezno poslanko in podpredsednico Zvezne skupščine tov. Lidijo Senjarskevo. I. H.

BISTRICE

Dolnja, Srednja in Gornja Bistrica so srednje velike vasi na levem bregu Mure. Vsačani so v zadnjih dneh dali lep vzled, kako pomagati bližnjemu v nesreči. V vseh treh vaseh se je prijavilo okrog 200 prostovoljnih dajalcev krvi. Največ pripravljencev je bilo v Gornji Bistrici.

VELIKA POLANA

Središče Velike Polane se je popolnoma spremenilo. Zadržali dom, šola, občinsko poslopje, gasilski dom in ostale hiše v središču so vse prebrijane. Veliko dela je še pri notranjem urejanju prostorov, posebno dvorane v zadržnem domu. Te dni so dobili v Polano iz Kranja novo kino-aparatur. Električna je zasvetila že pred tednom. Ta teden bi v Polani radi opravili vse, saj bodo pričeli

LENDAVA

Taborišča družina »Belih rudarjev« je bila pri nas ustanovljena decembra minulega leta. Ob ustanovitvi je imela 25 članov, ki so se kmalu nato z vneto ložjo dela največ pregledali v Vidmar in kandidati za šahovske mojstre, kjer so bili pomerili z najboljšimi prekmurškimi šahisti. — jo

JESENICE

Veliko bivših jeseniških internirancev in izgnancev se bo udeležilo Putnikovega izleta v München in Daohun, ki bo v prvi polovici prihodnjega meseca. Bistim, ki zaradi bolezni ali iz drugega vzroka ne morejo kiti stroškov, bo pomagala tovariška sindikalna organizacija. Organi delavskega samoupravljanja v Železarni pa so jim nakazali že prvo pomoč 50.000 din. — a

DOVJE-MOJSTRANA

Občinski ljudski odbor je uredil kulturni dom v Dovjem v kino dvorano. Nabavil je dva stala, toda še dobra kinoprojektorja. Filme so že začeli predvajati.

PRIKRITA BORBA

JOZE STOK - KOROTAN

Tretji bataljon VDV, ki je odri nli na področje Pohorja, je vodil zapleteno borbo proti gestapovskim vohunom, ki jih je mariborska Gestapo še vedno poklijala na Pohorje. Vsa borba pa je bataljon vodil z nemško pehoto v oktobru pri St. Iliju, kjer je pobil pet vojakov, dva pa teže ranil. V decembru se je spopadel z Nemci na Graški gori, jih 20 pobil in večje število ranil. Srdito se je kistil s sovražnikom tudi na Paškem Kozjaku. Razen številnih drobnih akcij je bataljon miniral tudi prog in rusli objekte na cestah.

ne varnosti (VDV) so se reorganizirali v Korpus narodne obrambe Jugoslavije (KNOJ), ki je bil ustanovljen po osvoboditvi Beograda. Poleg že znanih nalog enot VDV je bilo na tej konferenci izdano navodilo, da se pri štatih brigad organizirajo politoficirske šole za vzgojo kadra, kajti pred enote Narodne obrambe je bila postavljena naloga vzgojiti kader, ki naj bi bil po osvoboditvi domovine kos čuvanju pridobitve ljudske revolucije, zlasti pa meja naše domovine. Tedaj je prišlo tudi do reorganizacije stabov brigad. Tretjo, Stajersko brigado narodne obrambe so vodili naslednji oficirji: major Anton Vratanar - Antonsko, komandant brigade; major Frane Pokovec - Poki, politkomisar brigade; kapetan Zdravko Gomezelj - Jazec, namestnik komandanta brigade; kapetan Vinko Smolnikar, pomočnik politkomisarja brigade; kapetan Ante Uklič - Mato, načelnik štaba brigade.

protiudrom kmalu zadušili sovražni odpor, nato pa odri nli v Maribor, kjer so z razorožitvijo poslednjih Nemcev dočakali dan zmage. Tudi tretji bataljon NO je v zimski ofenzivi bil borbe z Nemci. Spomladi je uspešno miniral objekte na cesti Dobrna - Velenje in Velenje - Celje, kjer je uničil tudi skupino SS policije. Nemcem je preprečil tudi vzpostavitev postojanke pri Dolču. Težka je tudi pot četrtega bataljona Narodne obrambe, ki se je januarja in februarja spopadel z nemškimi silami na Graški gori. Tam je uničil okoli 15 sovražnikov. Še hujsja pa je bila njegova borba pri Skalah nad Velenjem in v marcu na Menini planini, kjer je bil bataljon obkoljen s tremi sovražnimi obroči, pa se je s taktičnim manevrom le izvil iz nemških krepiljev. Dne 11. aprila pa je bataljon na cesti Trbovlje - St. Pavel uničil kamion s 26 esovci - vred, pet pa jih je ujel. Poudariti je treba, da je zimska ofenziva nemških sil nekoliko svari aktivnost Stajerske brigade narodne obrambe. Vendar pa so tudi te borbe pozitivno vplivale na izgradnjo kadrov v brigadi, kajti borci so se v težkih pogojih, v mrazu in snegu, v samopremagovanju in hudih bojih sodelovali v borbi proti Nemcem, ki so januarja in februarja stalno napadali osvobodilne sile na Stajerskem. V marcu in aprilu so borci izvršili več miniranj komunikacijskih objektov in vestransko napadali sovražnika. Aprila se je bataljon premaknil proti Mariboru. Ko je 8. maja v slovenskih Konjicah razoroževal Nemce, so ga iznenada napadli uštati in vslavski, ki se niso hoteli vdati našim silam. Borci so z bliskovitimi

Javna zahvala

Podpisani ANTON DORNIK, Grosplje 124, zaposlen pri železnici kot kurjač, sem se 3. junija 1954 pri delu ponesrečil. Poškodovan sem bil po desni strani glave in pri tem oslepel na desno oko. Ze daljša čas narochen na dnevnik »Ljudska pravica-Borba«, ki ima svoje naročnike zavarovane proti nezgodam. Za moj primer mi je zavarovalnica DOZ priznala 30,5% -no invaliditino in sem tako prejel 24.400 dinarjev. Ta denar mi je v nesreči zelo dobrodošel, zato sem hvaležen upravi »Ljudske pravice-Borbe«, da ima svoje naročnike zavarovane. ANTON DORNIK

krvave bitke nam na področju Stajerske v času okupacije kaže naslednje: Na terenu Gestapa Maribor: 61 organov Gestapa uničenih, 269 pa jih je ob osvoboditvi pobegnili; na terenu Gestapa Trbovlje: 66 uničenih, 62 pobegnili; na terenu Gestapa Celje: 23 uničenih, 191 pobegnili; na terenu Gestapa Ptuj: 15 uničenih, 50 pobegnili; na terenu Gestapa Rogaske Slatine: 5 uničenih, 28 pa jih je pobegnilo. Razen tega je bilo razkrinkanih mnogo narodnih izdajalcev, provokatorjev, vohunov, tajnih agentov in drugih. Obveščevalna služba na Stajerskem je v letih 1941 in 1945 omogočila in zbrala dokumentacijo, da so že v času okupacije ali pa po osvoboditvi prešli zaslužno kazen za svoje zločine naslednji najbolj poznani gestapovci: šef KdS v Mariboru Oto Lurker in Kurt Stage; šef Gestapa v Celju Georg Kravanja; šef Gestapa na Vrškem Matkevska; šef Gestapa v Braslovcah Oto Šariha; šef Gestapa v Ptuj u Paulitner ter gestapovci Zangl, Vogt, Wiegelje, Nleban, Lasč, Jaklič in še mnogi drugi krvniki nad slovenskim narodom. Vojaški obveščevalci. Varnostna obveščevalna služba, Oddelek za zaščito naroda, Vojska državne varnosti in Narodna obramba so bili zelo aktivni in uspešni organi revolucije na Stajerskem. Zadane naloge so izvrševale častno in so lahko ponosni navale.

Pomagajmo šolarčkom pri delu

Tisoči naših najmlajših so napolnili šolske sobe. Zanje se je pričelo resno delo tako kot za delavce v jamah, tovarnah, podjetjih in drugih. Toda delo obeh je dokaj različno. Odrasli si pomagajo sami, so dozorili in izkušeni. Otroci pa je kot zeleno stebelce, ki ga tudi vročina zamori. Prav posebno je potrebna pomoč otroku, ki začne obiskovati osnovno šolo. Vselej je sama sprememba, ki jo doživlja otrok od prehodu iz družinskega okolja v šolo, močno vpliva na njegovo duševnost, bodisi pozitivno ali negativno. Če mu je tedaj ob strani ljubeča materina ali očetova roka, ki ga vzpodbuja, je otrok trdno prestopil prva življenjska vrata. Sola mu bo postala prijateljica in tudi učiteljica v njej mu bo v veselje. Toda to še ni zadostilo! Če smo otroku samo približali šolo, s tem še nismo vsega opravili. Ze poprej ga moramo navaditi, da je do nas odkrito srčen. Ko bo obiskoval šolo, nam

bo odkrito povedal, kaj mu ne gre. Dobri vzgojitelji starši spremljajo vsak otrokov korak v šolo.

Zelo važno je, da so osnove znanja temeljite in le na takih je mogoče zgraditi trdno stavbo.

Zelo žalostno je, če se starši v prvih letih za otroka sploh ne brigajo. Koliko slabih uspehov je v šoli ravno zaradi nemarnosti staršev. Oni so brezbržni in ker prebrisani otroci kmalu zapazijo, tudi sami postanejo malomarni v odnosu do šolskega dela. Kontrola nad delom otroka in vzpodbuda sta dva važna faktorja pri pomoči otroku za delo v šoli.

Ko že omenjam kontrolo, ne mislim tisto s palico ali s hišnim zapornikom. S strahovanjem zabiti otroku veselje do dela v glavo je presneto slabot! Ne s tem, pač pa s stalnim nadzorstvom, ki ga otrok itak občuti z vzpodbudo in lastnim zgledom delavnosti — to so boljše načini!

Seveda tudi potrpežljivost staršev odigra tu veliko vlogo. Kolikokrat čuješ, kako v jezi starši oblegajo otroke z različnimi neprimernimi izrazi, ker jim delo ni takoj uspelo. In še huje je, če grožnji sledijo udarci.

Poznal sem nadarjenega fanta, ki je imel res dobre starše — prave pedagoge. Ko sem fanta spoznal, sem skoraj obupal. Toda do konca leta je bil znatno boljši in dovršil razred s prav dobrim uspehom. Ni bilo dneva, ko ne bi starši pregledovali njegovih zvezkov, ni bilo neprimernih izrazov, ki lahko včasih popolnoma uničijo v otroku njegov ponos in voljo do dela.

Pravilo, ki velja tudi za odrasle: »Nikdar ne podcenjuj zmožnosti kogarkoli!« To velja tembolj za doraščajočega člana naše družine. Ne, nasprotno! Hrabrimo otroka, pa če je pot še tako trnava! Bolj ga bomo vzpodbujali, bolj bo duhovno močan in več volje do dela bo v njem. To naj bi vedel prav vsi vzgojitelji. Včasih lahko ena sama neprimerna beseda otroku, predvsem občutljivemu, ubije vse veselje do dela.

Le otrok, ki mu bodo vzgojitelji desna roka, bo duhovno dozorel, da bo v ponos staršem in družbi. Pri pomoči otroku pa upoštevajmo ga in vestno bedimo nad njegovim delom!

V. S.

Kako naj se češemo

Pričeške za dan so — kakor kažejo naše skice — še zmeraj zelo preproste. Le redko se pri večernih pričeskah zapaža tako imenovana »fantasies«, pa tudi le-te so zmeraj bolj naravne in preproste. Vsaka pa najbolje sama pozna obliko svojega obraza in bo najbolje presodila, kakšna pričeska ji pristoji.

Zdaj čedalje bolj nosimo preproste pričeske, pri katerih lasje naravno padajo, čedalje manj pa je videti skustrane ženske glave. Toda ne glede na to, kaj moda trenutno predpisuje, se mora sleherni ženska česati tako, kot se to najbolj podaja obliki njenega obraza in kvaliteti njenih las. Razena tega je treba težiti za tem, da bi bila pričeska čimbolj preprosta in da bi lasje čimbolj naravno padali. Edino v izjemnih slučajih in okoliščinah je pričeska lahko malo bolj nenavadna in smelejše oblike.

Preden se bomo odločili, kako se bomo česale, je treba misliti na naša leta in na kvaliteto naših las. Razumljivo je, da se ženska, ki ima tanke in gladke lase, ne more česati tako kakor tista, ki ima goste in kodraste lase.

Če želite, da bo vaša pričeska dolgo trajala, nikar ne delajte tako, kot nam večina žensk. Kadar se vrčajo od frizerja ali kadar si sama urede lase, si običajno ne raztežejo las, ker menijo, da bodo »pokvarile« pričesko. To je zmotno. Nasprotno, čim več bomo lase česale — zvečer, da bi odstranile dnevni prah, in zjutraj, da bi jih prezračile, tem dlje bodo obdržali naraven lesk in tem dlje bodo ostali zdravi. Zato je prva stvar, ki jo mora storiti sleherni ženska, potem ko se vrne od frizerja, oziroma ko se ji lasje osuše, če jih je sama navijala, da si dobro izčisti lase. To stori tudi vsak dober frizer.

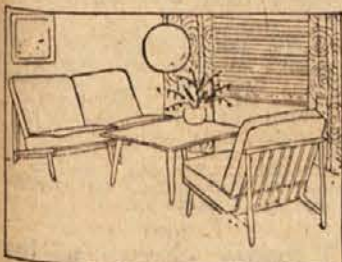

Perica ob Vlahinji v Bell krajini

Divan iz postelje

Iz starinske postelje, ki zavzema mnogo prostora in je že neuporabna, lahko napravimo majhen divan.

Gornjo stranico postelje bomo uporabili za stranico divana, iz preostalega materiala pa bomo napravili sedež. Da bi se ognili stroškom za tapetiranje, lahko napravimo za stranico divana ozko blazino, povezano z zgornjimi kotli stranice. Prevleka za sedež

Kotiček ob oknu

In blazina na naslonjalu sta lahko iz kretona ali bombažnega ripsa. Volan mora biti gosto nabran in naj sega do tla.

Če postavimo poleg divana mizico s svetilko in knjižno polico, nam bo to prijeten kotiček za počitek in branje.

Ali dovolj skrbimo za okrasne grmovnice

Vsakemu ljubitelju vrta je razumljivo, da mora gnojiti sadno drevje in zelenjadne gredice, ker bo sicer pridelek kmalu manjši. Naravnost zapuščen gredice tega pa so okrasne grmovnice. Vsi se sicer veselimo lepote in prijetnega vonja ovetočnega spanskoga bezga, slatoga rileza, skobotovca, vajrilije, medvejke in številnih drugih grmovnic spomladi in jeseni z njimi naša stanovanja, mislimo pa, da je samo ob sebi umevno, da rastejo in vzoveto. Redki lju-

bitelji se zavedajo, da za vso to lepoto nežnega cvetja porabi rastlina mnogo energije, ki jo mora v obliki hranilnih snovi s koreninami načrpati iz zemlje. Pomanjkanje hranilnih snovi opazimo zlasti na slabotnejši rasti, sušenju posameznih vej in pa manjših ter redkejših cvetih. Največkrat pa tudi v tem primeru ne mislimo na pomanjkanje hranilnih snovi — na gnojenje. Gnojenje okrasnih grmovnic ni težavno, ker niso potrebne velike količine in tudi vrsta gnojila ne igra nobene vloge. Važno je le, da so v gnojilu vsi štirje hranilni elementi (dušik, kalij, fosfor, kalcij) in da nudimo gnojilo v času ko ga rastlina lahko koristno izrabli. Kakor smo že omenili, zadostujejo zelo majhne količine; največkrat zadostuje nekaj lopat dobrega komposta, oziroma nekaj zalivalk razredčene gnojnice. Gnojimo jeseni in pozimi, z lahko raztopnimi umetnimi gnojili pa zgodaj spomladi. Ako je le mogoče gnojila podkopljamo. Grmičke na trati bomo z lepimi razlogov gnojili s tekočimi gnojili. Učinek takšnega gnojenja se v polni meri pokaže šele v drugem letu, gnojenje z gnojilno v avgustu in septembru pa že v prihodnjem letu. Da gnojenje z gnojnicami ne bo enostransko, dodajmo vsaki zalivalki nekoliko kalijeve soli in superfosfata. — Prepričan sem, da bo vsak ljubitelj vesel hvalečnosti, ki jo izkazujejo skromno gnojnice okrasnih grmovnic. M. O.

Meso ni zmeraj neobidno potrebno za pravilno prehrano, naravno ali umetno hranjenega do-

važna, zlasti če dobiva pravčasno razen materinega ali kravjega mleka vitamine, sadne sokove in sočivje.

Glavna sestavina mesa so beljakovine in železo. V mleku in rumenjakih pa je dovolj beljakovin, nujno potrebnih za dojenčkov normalni razvoj in rast. V sočivju in rumenjakih je razen beljakovin tudi dovolj železa. Meso torej ni bistvena sestavina dojenčkove prehrane, pač pa je

važen činitelj pravilne prehrane tudi v tem najzgodnejšem obdobju detinstva.

Nekot so mislili, da meso ne sodi v dojenčkovo prehrano. To pa je odvisno predvsem od kulturne in gospodarske ravni družine, kajti meso je dražje in v naših razmerah ga težje obvarujemo, da se ne pokvari. Mnogi starši pa še nimajo pogojev, da bi ga hitro in z lahkoto pripravili, kakor pripravijo rumenjake in sočivje.

Dojenčkova prebavila lahko prebavljajo pravilno pripravljeno meso in v manjših količinah že v prvih mesecih življenja. Dojenček lahko na pr. prebavlja mesni sok že od tretjega meseca. Pozneje, ko mu že dajemo prve obroke sočivja, torej približno v šestem mesecu, mu lahko dajemo tudi manjše količine nastrganega mesa, v devetem mesecu zmlatega, od dvanajstega meseca naprej pa drobno sesekljane.

Znano je, da so želodec in druga otrokova prebavila tem sposobnejša, da prebavljajo meso in drugo hrano, čim bolj je zdrobimo in sesekljamo. Takšna hrana je namreč bolj izpostavljena učinku raznih prebavnih sokov, ker dojenček nima; ko začne jesti sočivje in meso, dovolj zob in še ne zna žvečiti.

Cprav dojenček v začetku ne more žvečiti mesa, to ne pomeni, da bi mu ga morali zmeraj zmleti ali sesekljati tako, da bi ga njegovim prebavilom ne bilo treba prebavljati. Pravilno pripravljeno

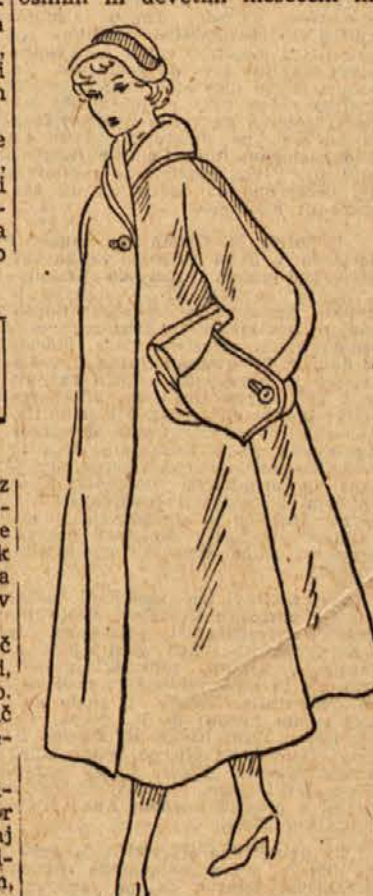
meso pospešuje razvoj dojenčkovih prebavnih funkcij in pripravljajo njegova prebavila na raznovrstnejšo hrano, z podobno hrani za večje otroke in odrasle. Drugače povedano, ko dajemo dojenčku meso, moramo upoštevati njegove prebavne sposobnosti, pa tudi vedeti, da je razvoj dojenčkovih prebavnih funkcij odvisen od načina pripravljanja ne le mesa, marveč tudi druge hrane. Tako na pr., če dojenček v tretjem mesecu dobro prebavlja mesni sok, mu moremo dajati v šestem mesecu nastrgano, v devetem že zmleto, in dvanajstem pa sesekljano meso, kar pomeni, da lahko prebavlja čedalje večje koščke mesa.

Tudi količino mesa, ki ga dajemo dojenčku je treba previdno večati. Ko je dojenček star šest mesecev, lahko prebavi dve žlici nastrgane teletine, govedine, jagnetine ali pasiranega piščančevega mesa. Količino nastrganega ali pasiranega mesa lahko večamo tako, da dajemo dojenčku z osmimi meseci vsak drugi dan po eno do dve žlici mesa. Med osmimi in devetim mesecem mu

nastrgamo z žlico ali topo stranjo noža na čisti kuhinjski deski (mesa ne smemo oprati, ker s tem izgubi večino železa in drugih

Dve prav ljubki obleki za naša dekleta

Za takle plašč za prehodno dobo bo najprimernejše mehko, enobarvno blago

dajemo namesto nastrganega zmleto meso, in sicer najprej eno do tri žlice, pred koncem prvega leta pa tri do štiri vsak drugi dan. Ko pa je dojenček star eno leto, lahko prebavi tri do pet žlic mesa.

Nastrgano meso pripravimo tako, da košček presnega mesa obrišemo z vlažno in čisto krpo,

mineralnih soli). S strganjem mesa ločimo mehki del od mišičnih vlaken, ki jih dojenček v začetku ne more prebaviti. Nastrgano meso nekoliko posolimo in spravimo v ponvi brez masti in na rahlem ognju. Da meso ne bi zgorelo, je treba ponev mazati s koščkom slanin. Nastrgano meso dajemo dojenčku navadno v sočivnih listkih, s krompirjevim pirejem ali pomešano z drobtinami. Jagnjetino pripravimo enako kakor govedino in teletino. Ker pa je jagnjetina mehkejša, jo lahko dajemo dojenčku pasirano potem, ko smo jo sprazili ali skuhal. Tudi piščančje meso je treba najprej spraziti ali skuhati, potem pa pasirati. Ker piščančje meso čisto povzroči izpuščaje, ga je treba dajati dojenčku v začetku previdno (najprej četrti kavne žličke, potem pa čedalje več; če dojenček ne reagira, mu ga lahko dajemo v osmem mesecu že po eno žlico). Zmleto meso lahko dajemo dojenčku, brž ko je star osem mesecev. Zmleto meso pospešuje njegove nadaljnje prebavne funkcije. To je namreč celo meso (če so v njem mehki deli in mišična vlakna), vtem ko je v nastrganem mesu samo mehki del. Tudi zmleto meso posolimo, spravimo v ponvi na rahlem ognju in damo dojenčku v sočivju ali z drobtinami.

Meso, ki ga hočemo dati dojenčku nastrgano ali zmleto, presno nastrgamo ali zmleljemo in šele potem opravimo in skuhamo. Če mu hočemo dati sesekljano, ga poprej spravimo ali skuhamo in šele potem sesekljamo na drobne koščke. Po prvem letu lahko dobi otrok vsak drugi dan tri do pet žlic spraznega sesekljane piščančevega mesa, govedine, teletine ali jagnetine. Ko meso pripravljamo, moramo prav tako kakor pri drugi hrani za dojenčka paziti na snago. Meso mora biti vedno presno in nikoli ga ne smemo pražiti v masti.

Dr. V. Čupič

Orehova torta

Pet dekagramov masti dobro umešamo, dodamo 2 rumenjaka ter 10 dkg sladkorja, ko zmes nekaj časa mešamo, dodamo še 14 dkg moka, 4 dkg železih orehov, 1/4 litra mleka, pecilni prašek in dve žlici kuhane prave kave. Torto pečemo v namažanem tortnem modelu. Ohlajeno torto preležamo po sredini in jo namažemo z naslednjim nadevom: Beljaka, ki sta ostala od testa, stepemo v tri sneg, v skledi pa umešamo 120 margarine, dodamo nastrgane limonine lupine, 2 žlici sladkorja in v vse skupaj dobro umešamo. Z nadevom namažemo tudi po torti ali pa ves nadev porabimo samo za nadev, povrh pa jo posipamo s sladkorno moko.

Krema iz breskev

1 kg breskev olupimo, narežemo na tanke rezine in polijemo z nekoliko rumu in vina. Posebej mešamo tri rumenjake s 4 žlicami sladkorja, dodamo nekoliko vanilijevega sladkorja in malo limonove lupinice. Iz treh beljakov naredimo trd sneg. Nato primešamo rumenjake k breskvam in nazadnje narahlo dodamo še trd sneg. Postavimo na hladno in jed bo zelo dobra!

NASVETI

Sveže madeže od saj zlahka odstranimo s prepog, če jih takoj posujemo z grobo kuhinjsko soljo, potem pa čez nekaj časa očistimo z metlo. Groba sol zelo dobro vpija saje. Če pa je madež star nekaj dni, potem uporabimo prav tako grobo sol, le s to razliko, da z rahlo vlažno belo platneno krpo drgnemo madež, ki smo ga poprej potresli s soljo. To storimo večkrat in sol stalno menjamo. Naposled moramo vso prepogo očistiti z mlečno vodo, v katero smo dali 1 odstotek amoniaka, da ne bi ostale lise.

Vse tkanine, zlasti volnene, ni priporočljivo prati v vodi, v kateri je raztopljen apnenec. Voda za pranje bo postala mehkejša, če bomo dali vanjo nekaj sode bikarbone.

Resje na servietih ni treba likati, temveč jih le občekamo s čisto ščetko ali z zobmi vilic.

Obleka za našo hčerko: lahko je sestavljena iz lahkega »tweed«a, ki ga je v naših trgovinah dovolj. Pod njo pa bo deklica nosila bluzo iz blaga ali pa tanek pleten pullover s kratkimi rokavi

Kako bomo oblečene to jesen in zimo

Sodeč po modelih, ki so jih razstavile velike modne hiše, kaže, da bodo v letošnjih krojih je-

senskih in zimskih oblek, kostumov in plaščev precejšnje spremembe. Letos ne bomo več nosile oblek, ki se prilegajo k telesu, da so s tem poudarjene prsi in boki. Namesto tega je na novih modelih telo podaljšano, ramena in boki so ozki, krilo ravno in precej kratko, lasje pa kratko postriženi.

Domala na vseh modnih modelih se rokavi začenejo prav od ramen, ki so za 5 cm ožja, kot so bila doslej. Obleka je ob telesu za 3 cm širša od telesa. Krilo sega 40 cm od tal.

Novi modeli so večidel iz flanelne, sukna, jerseyja, predvsem pa iz tweeda. Barve za jesen in zimo niso več pretežno temne. Med novimi barvami so zlasti poudarjeni vsi odtenki rdeče barve, od koralne barve pa vse do vijoličaste, kostanjeve, sive in drap. Jesenski kostumi so večidel kratki. Tudi ti se ne prilegajo telesu. Pogosto jih bomo nosile brez bluze. Krila so malone praviloma tesna in precej kratka. Klasični moški kroj kostumov je skoraj izginil. Namesto tega izdelujejo kostume v najrazličnejših krojih z eno ali dvema vrstama gumbov in se po-

vsem nesimetrično zapenjajo. Cez takšen kostum bomo redkeje nosile dolg in širok plašč, čedalje bolj pogosto pa nekakšen širok tričetrtinski plašč, ki komaj sega do kolen. Postopoma prihajajo v modo tudi pelerine.

Tudi plašči se ne prilegajo več telesu, marveč so ravni in široki, spodaj pa se neopazno zožujejo. Sedanjti redingot plašči prav nič ne spominjajo na klasične redingot plašče.

Nemara so edino obleke, in sicer predvsem športne, kolikor toliko ohranile lansko linijo, saj še vedno izdelujejo nekatere s širokim krilom, pogosto pasiranim, ali pa z velikimi naborki.

NEKAJ ZA GOSPODINJE

Alkoholne madeže na poltiranem pohištvu čistimo s toplim oljnim oljem. V to olje malo namočimo kos sem hidrofilne vate, potem pa z njo narahlo tremo madež, dokler le-ta olja ne vpije. Potem moramo drgniti čedalje močneje, dokler madež popolnoma ne izgine. Naposled celoten del pohištva, na katerem je bil madež, zdrgnemo z mehko volneno krpo.

Strožjega žileta ne smemo nikdar prati v hladni vodi, kajti postal bo trdi; peremo ga v zelo topli vodi.

DNEVNE NOVICE

Praznitev akumulacijskega bazena ME Medvode. Zaradi tehničnih razlogov se priznani akumulacijski bazen elektrarne v Medvodah priloži od 18. sept. na 21. sept. ter bo praznitev potekala takole: Dne 21. sept. obratuje elektrarna normalno. Praznjenje bazena skozi zatvornice se bo začelo ob 22 zvečer, in sicer tako, da bo voda postopoma naraščala in bo pretok po dveh urah cca. 100 m³/sek. večji kot naravni vodni tok. Preden iz bazena popolnoma prazen, se bo pričelo z zmanjševanjem pretoka do naravnega dotoka vode. Ta naravni pretok vode bo ves čas gradbenih del, ki bodo trajala predvidoma do 29. sept. zvečer. Nato se prične s polnjenjem akumulacijskega bazena, ki se bo vršilo tako, da se bo po vsaki drugi pretok najmanj 12 m³/sek. vode. Ko bo bazen poln, prične elektrarna z normalnim obratovanjem. Vse event. spremembe zgoraj navedenega programa bodo objavili v dnevnem časopisu. Zato opozarjamo vse prebivalstvo, ki ima posej na ali ob Savi, da upošteva spremembo vodnega toka. Elektrarna Medvode, Medvode, telefon Ljubljana 29-038 ali Medvode 15.

Ljuđska univerza v Ljubljani obveščaja, da se bo pouk tujih jezikov pričel 20. sept. 1954. Najkrajše se lahko še vpíše v začetni in nadaljevalni intenzivni tečaj francoskega jezika, v vse letnike španskega jezika in v prvi in drugi letnik angleškega in nemškega jezika v vseh letnikih, Sp. Šiški in na Viču. Čerjave se sprejemajo v pisarni, Cankarjeva 5-III., soba 145 do 22. sept. Enoletni administrativni tečaj, specialni tečaj za korespondenco, računovodstvo in tuje jezike pri Administrativni šoli v Ljubljani. Tečaj so začetni in nadaljevalni, dnevni in večerni. Tečaj nudi potrebno strokovno izobrazbo za pisarniško poslovanje in za pripravo na strokovni izpit za vsa zvanja v pisarniški službi. Vpisovanje dnevno dopoldne in popoldne. Istočasno je vpisovanje tudi v strojeplane in stenografske tečaje. Administrativna šola, Roška 16 (biv. Domobranska). Specialni učni zavod za vzgojo administrativnega kadra. Telefon 30-317.

Z dopisnimi tečajem se hitro naučite esperanta. Prvo lekcijsko pošlje proti plačilu 50 din Zveza esperantistov, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Poročili so se v Ljubljani: Sofer Rudolf Hrovat in kuh. pom. Terezija Giliyar, sofer Ivan Gruden in delavka Ivana Kolenc, kmet Janez Bergant in gospodinja Marija Cerj in železničar Karlo Murelj in nameščenka Irena Trebec, komercialist Radoslav Eržen in uslužbenka Frančiška Poštuvan, tesarski pom. Anton Zupan in boln. strojnica Angela Auželje, knjigovoz Marijan Bus in nameščenka Silva Strunkelj, inž. metalurškega Marijan Voklonja in abs. filozof Breda Theureschuh, mehanski Fran. Lazar in knjigovodja Antonia Jovnikar, železničar Ignacij Smrčakar in gosp. pom. Alojzija Feme, geometer Miroslav Lenčič in uradnica Klavdija Jelobnik, parketar Stanko Zorko

ZAHVALA
Najprisrčnejša zahvala vsem, ki so dne 3. sept. 1954 spremlili na zadnji poti našega ljubljanskega, dobrega, nepozabnega moža, očeta, brata, svaka in strica

JOZETA BERGERJA
Najiskrenejša zahvala vsem organizacijam in posameznikom za vence in cvetje ter pevcom »Zarje« in delavski godbi za ganljive žalostnike. Posebno zahvalo smo dolžni sindikatu in delovnemu kolektivu rudnika za iskazano pomoč. Za zdravniško nego in skrb izrekam naziskrenejšo zahvalo tov. primariju dr. Krasniku ter vsemu strojnemu osebju travniške bolnišnice, nadalje zdravnikom kirurške klinike »Aseptike« v Ljubljani tov. dr. Marjanu Zaključ in internisti dr. Majdi Mazovec za njeno posebno skrb. Lovski družini pravim pa še za njeno neselobno pomoč ob uradni žalosti in za organizacijo žalnega spoveda še posebej najiskrenejšo zahvaljujemo.
Trbovlje, 16. septembra 1954.
Zena Antica, sin Božo in ostalo sorodstvo.

in ševlj, preševalka Marija Papež, mešar Vokoslav Mrožar in uradnica Angela Pregeljo, str. ključavničar Janez Repar in tkalca Angela Novak, stroj. tehnik Peter Goršek in uslužbenka Marija Obreza, planer Božidar Matičič in serviska Cecilija Rupič, nameščenec Bruno Kosmač in trg. pom. Marta Založnik, ključavničar Janez Šourk in gospodinja Jozefina Engel, gospodar, pom. Vokoslav Debovec in delavka Marija Koštal, študent Marko Marčič in nameščenka Ivana Katnik, soboslikar Ivan Hočvar in šivilja Marija Mikec, elektromehaničar Alojzij Gašperič in šivilja Frančiška Dovč, čevljar Anton Udovč in šivilj. pom. Ana Oblak, inženir Ivo Petkovič in dipl. biolog Terezija Fucher, organ. L.M. Metod Zerovnik in podvijača Gabriela Igljčan, strok. učitelj Dušan Vakselj in modistinja Božena Tuječ, str. tehnik Jožef Kušar in tkalca Sonja Avbelj, uslužbenec Franc Trebusak in delavka Ana Podstudenšek, minar. pom. Adolf Femeč in knjigov. delavka Ivana Koren, ševljar Anton Šefran in delavka Marija Hiti, avtomehaničar Marjan Rojc in delavka Amalija Kastelic.

Za sport in lepoto samo kozmetični izdelki. — Ne pozabite!

Brez preparta za čiščenje madežev FLEX ne sme biti nobena gospodinja. Zajamčeno neškodljiv tkanim, ni vnetljiv in ekonomičen je samo FLEX.

Pametna žena ne štedi za nego svojega telesa. JELA kopalna sol je nujen dodatek vsaki kopeži. Dobi se v vseh parfumerijah.

KROMOV PRASEK za čiščenje steklinov in posode se zopet dobi. Zadrževanje originalne zavitke.

Za zimo vkladiščen prompir posuš s preparatom KROKON. — Samo 1 kg Krokona zadostuje za 300 kg krompirja.

PREDAVANJA

Elektrotehniško društvo LRS vabi člane in druge zainteresirane na predavanje prof. ing. M. Imhofa (Mosser) Glasar & Co. A. G. Murtens — Švicar) o »Novih postopkih električne izolacijske tehnike s posebnim ozirom na gradnjo mernih transformatorjev. Predavanje bo v ponedeljek, 20. sept. ob 19.30 v dvorani PTT, Cigaletova ulica.

KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15					16								
17					18								
19					20								
21					22								
23					24								
25					26								
27					28								
29					30								
31					32								
33					34								

Vodoravno: 1. Domača šivala, 6. privoljenje, 18. astronomski instrument, 16. upohati (ee), 17. čast, 18. oprana, 19. začetnici slovenskega glasbenika, dirigenta APZ, 20. razburkana voda, 21. šensko ime, 22. glasbeni pojem, 23. šuštelca s strupenim žolom, 24. preprosta zgradba, 25. stolci del dinarja (množ.), 26. pritrilnica, 27. zaimak, 28. nebesno telo, 29. kraljica športa, 30. ladja kamnjev iz preteklosti (množ.), 32. tveganj (tuj.), 33. prebivalce mesta ob Jadranu, Navpično: 1. lastnik, 2. opraviti

KONCERTI

Slovenska filharmonija sprejema prijave za svoje tri koncertne abonmaje dnevno od 11-13 in od 17-19 v mali dvorani Filharmonije. Vsaka skupina abonmaja obsega 7 koncertov, na katerih nastopajo priznani domači in tujji dirigenti in solisti. Pri vpisu plača abonent 100 din, ostanek pa v treh enakih obrokih. Podrobni spored so razvidni iz programskih knjižic, ki so interesentom brezplačno na razpolago.

Društvo arhitektov Slovenije vabi k obisku razstave povojne nemške arhitekture, ki bo odprta danes ob 11 v spodnjih razstavnih prostorih Moderne galerije v Ljubljani in bo trajala do vključno 3. oktobra 1954.

GLEDALIŠČA

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaja
Nedelja, 19. septembra ob 20: F. H. Herberht: »Vsakih sto let. Izven. Zadržje.
Torek, 21. septembra ob 20: I. Cankar-dr. Fr. Smerdu: »Martin Kačur. Abonma red Torex večerni. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 23. septembra ob 20: I. Cankar-dr. Fr. Smerdu: »Martin Kačur. Abonma red Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Sreda, 22. sept. ob 20: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem. Premi-erski abonma in izven.
Četrtek, 23. sept. ob 20: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem. — Abonma red Četrtek in izven.
Petek, 24. sept. ob 16: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem. — Šolski abonma.
Sobota, 25. sept. ob 20: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem. — Abonma red Sobota (delavski) in izven.
Nedelja, 26. sept. ob 15.30: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem. Nedeljski abonma in izven.
Torek, 28. sept. ob 20: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem. Abonma red Torex in izven.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za nedeljo, 19. sept. 6.00 Slavnostni program z Ostrožnega — 11.00 Orkestralni spored — 12.30 Napoved časa, poročila, pregled dnevnega sporeda in objave — 12.45 Jugoslovanska narodna glasba — vmes

PERION
to so odlike
'PERION'
PRAŠKA ZA PRANJE!

od 19.00-14.30 Prenos s letalskega mitinga na Ostrožnem — 14.30 Narodna glasba — 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved — 15.15 Pozdrav štajerskim borcem in aktivistom — 17.00 Slovo od Ostrožnega (reportaža) — 17.30 Solistična glasba jugoslovanskih avtorjev — 18.00 Radijska igra: Ant. Linhart: Matiček se ženi — 18.40 Slovenske narodne pesmi — 19.30 Radijski dnevnik — 19.30 Domača zabavna glasba — 20.00 Kaj bo prihodnji teden na sporedu — 20.15 Operni koncert — 21.00 Zabavna in plesna glasba — 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled dnevnega sporeda — 22.15 do 23.00 Plesna glasba — 23.00-24.00 Odlaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna: Nedelja, 19. septembra 1954: lekarna »Tabore, Trg Revolucije 3.

KINO
PARTIZAN: Ameriški film: »Sestrice na Rabelsu.
UDARNIK: Ameriški film: »Vrni se, mala Šebeca.
POBREZJE: Ameriški film: »Sestrice na Rabelsu.
STUDENCI: Ameriški film: »Vrni se, mala Šebeca.

Umetniška galerija v Mariboru, Strossmayerjeva ulica 6. - Razstava del Nikolaja Pirnata. Razstava je odprta dnevno od 9-17 do 19. sept. Prijave za skupinske obiske pošljite na telefon 25-45. Vodstvo na razstavi zagotovljeno. - Istočasno razstavlja svoja dela slikar Ferdo Majer.

Berite
»Ljuđsko pravico-Borbo«!

KUPIMO
OSEBNI
AVTO
NOVINSKO STAMPARSKO
PODUZEČE »VJESNIK«,
Zagreb, Masarykova 8

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »TRIGLAV« Ameriški barvni film »Ljubimec New Orleansa«

Tednik. V tem glasbenem filmu nastopajo znani priljubljeni igralci: Mario Lanza, Kathryn Grayson in David Niven. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic ob 17 dalje.

KINO »UNION«: Amer. barvni film: »V vrtincu«. Brez tednika. Predstavi ob 15 in 20. Ob 9 matineja istega filma. Prodaja vstopnic ob 8-10 ter ob 14 dalje.
KINO »KOMUNA«: Ameriški barvni film: »V vrtincu«. Brez tednika. Predstava ob 15 in 20. Ob 10 dop. matineja istega filma. — Prodaja vstopnic ob 8-10 in od 15 dalje.
KINO »SLOGA«: Mehliški film: »Maclovla«. Tednik. Predstave ob 18, 18 in 20. Ob 10 matineja istega filma.
KINO »SOCA«: Angliški film: »Pekel je razprodan«. Tednik. Predstave ob 18, 18 in 20. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9-11 in od 14 dalje.
LETNI KINO JLA: Ameriški film: »Intermezzo«. Tednik. - Predstava ob 20.
LETNI KINO »BEZIGRAD«: Ameriški film: »Pavla«. Tednik. Predstava ob 20. — Prodaja vstopnic v obeh letnih kinematografih uro pred predstavo.
KINO GUNCLJE: Finski film: »Olimplada«. Tednik. Predstave ob 15, 17 in 19. Prodaja vstopnic ob 14 dalje.

JESENICE: »RADIO«: Amer. barvni film: »Charleyeva tetka«. Predstavi ob 18 in 20. V primeru slabega vremena tudi ob 16. Dopoldne ob 10, uri matineja po znižanih cenah. »FLAVA«: Ameriški film: »Barrieta Craig«. Predstavi ob 18 in 20. — V primeru slabega vremena tudi ob 16. uri. Dopoldne ob 10 matineja po znižanih cenah.
KOROŠKA BELA: Ameriški barvni film: »Charleyeva tetka«. Predstavi ob 17 in 19.
CELJE: »UNION«: Jugoslov. film: »Stojan Mutikaša«. Predstave ob 18, 18 in 20. — »DOM«: Slovenski film: »Vesna«. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.
KRANJ: »STORZIC«: Francosko-ital. film: »Ljubljana iz Toleda«. Predstave ob 18, 18 in 20. Prodaja vstopnic ob 15 dalje. — Ob 10 matineja angleškega filma: »Zgodba naslovne strani«. Občinstvo obveščamo, da bo 23. septembra premiera ameriškega barvnega filma »V vrtincu«. Vstopnina od 50-130 din. »LETNI KINO »PARTIZAN«: Nem. barvni film: »Dežela smehljaj«. Tednik. Predstava ob 19.30. — »SVOBODA«: Angl. film: »Zgodba naslovne strani«. Tednik. Predstave ob 15, 17 in 19. Ob 10: »Ljubljana iz Toleda«. — »Berlinska zgodba«. Brez tednika.

LJUĐSKA UNIVERZA SINDIKATA
DOZ: Danes zaprto.
KINO »LITOSTROJ«: Avstriski film: »Gospodična Casanova«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred predstavo. Danes zadnjič.

KINO »ŠIŠKA«

Slovenska kinoteka prikazuje francoski film

»Kapitan Fracas«

Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 9-10 ter ob 15 dalje. Film je na sporedu samo danes.

ANEKDOTE

TUDI NEKAJ
K upravnika potujočega gledališča Miki Stojkovića je prišel eden njegovih članov in ga prosil, naj mu zveša plačo. Mika ga je potolažil s tole obljubo:

»Plače vam ne morem vsotati, toda odslej vam bom dajal samo vloge bogatašev.«

cem ste pa prinesli darila, so ugovarjali.

»Da, na njihovem seznamu pa je težko nekaj cekinov in tako ga veter ni mogel odnesti, je odgovoril Goethe smeje.

REBUS

DARILA

Nemški pesnik Goethe se je na potil nekod v Benetkah. Pred odhodom so ga mnogi prijatelji in znanci prosili, naj jim kupi kaj lepega za spomin. Zlasti bi bili radi imeli beneške mozakke. Goethe jih je kupil samo tistim prijateljem in znancem, ki so mu dali denar vnaprej. Po vrnitvi Nemčijo so ga drugi, ki mu niso dali denarja, vprašali: »Zakaj nam pa niste prinesli mozakov?«
»Odkritosrčno povedano, je bil govoril Goethe, »ko sem se vozil z gondolo po Benetkah in prebrl seznam vaših stvari, je nenadoma potegnil veter in mi ga odnesel v morje. In tako nisem vedel, kaj naj vam kupim.«
»Nekaterim prijateljem in znancem ko je videl, kako vstopajo v avto, mu je obup vrnil zavest. Pograbil je knjigo gostov in stekel na vaški trg. »Thanks,« je dejal gospod Vanderbilt st. in vratca avtomobila so se pred nosom signora Blandana zaprla. Videti je bil tak osupel in razočaran, da se ga je sofer usmili: velikodušno je potegnili iz žepa nalivno pero in vpisal svoje ime v odprto knjigo. V avtomobilu pa je zaigral na obrazih Vanderbiltovih smehljaj.
Zupan je hotel dokazati, da cenil vlnudnost bolj kakor samoljublje. Namignil je godbi, naj še enkrat zaigra triumfalno koracnico iz »Aide« v počastitev slavnih obiskovalcev, ki ga niti pozdravili niso. Zarometi njihovega avtomobila so zažareli, potem pa se je gospoda odpeljala.
Tedaj je sicilsko ljudstvo doprineslo nov dokaz svoje velikodušnosti, svoje zdrave pameti in smisla za humor. Komaj so se Vanderbiltovi odpeljali, že so bili tudi pozabljeni, nihče več ni mislil na milijarde, nihče jim ni očital, da vasi niso prinesli vode. Vsi so sami pri sebi celo mislili, da ni bilo prav nobenega razloga, zakaj naj bi bili to storili. Toda, so pomislili ljudje, mar se niso dolžni prav Vanderbiltovim zahvaliti za to nepričakovano slavlje? Zakaj se ne bi veselili tudi brez njih? Po triumfalni koracnici iz »Aide« so zadeneli sicilski ples in mladina je navdušeno zaplesala, stari pa so jo zadovoljno gledali. Takšna rajanja se na Siciliji redka, kajti tam plešejo ljudje samo ob določenih dnevih v letu. Zato je ostal ta dan vsem v spominu kot »dan Vanderbiltovih«. Signor Blandano na primer ga ne bo nikoli pozabil. Morali bi ga samo slišati, kako žarečega obraza pripoveduje o tem; ko je godba zunaj zaigrala, se je vrnil v kavarno; svoji nečakinji je poslal domov, spustil žalužije in zaklenil vrata. Skozi okno nad morjem z razgledom na deželno cesto je nekaj časa gledal za Rolls-Roycem. Potem je z obema rokama zgrabil morske rake in jih na vso moč zalučal za avtomobilom. Rusko solato pa je stresel v lonec svojemu psu; nazadnje je vzel še obe steklenici in v dolgih požirkih popil vino, ko da pije vodo iz reke požare.

MILIJARDER

Eno najbolj pretresljivih duševnih doživetij, ki je prizadelo signora Blandana, lastnika kavarne Pri sv. Juriju v Castelmolu, je bila vest, da so Vanderbiltovi izrazili željo, da bi tisti večer z njegove terase opazovali sončni zaton. Sam je že pet dni zapored skozi star daljnogled opazoval v zalivu Giardini pod Taormino krasno zasidrano jahto. Od radovednežev je kmalu zvedel za ime njenega lastnika, za ime, ki je zazvenelo po sicilski. gorah ko slap iz samih cekinov. Tisto jutro je sofer nekemu gonjaču oslov povedal, da se bodo zvečer ogledali pri signoru Blandanu. In ta vest je šla od gonjača do gonjača, da je naposled prispela v Castelmolu, kjer je kavarnarja zdramila iz opoldanskega dremanja. Signor Blandano ni prav nič dvomil, da je napočil trenutek njegove sreče. Gotovo bodo Vanderbiltovi pri njem večerjali. Kako bi mogli kljubovati čarom njegove edinstvene terase, s katere je lahko človek užival ne le pogled na sončne zaton, marveč tudi žareče sicilske noči.

Signor Blandano je že vnaprej užival svojo srečo, zavedal pa se je tudi velike odgovornosti. Zato je hitro oblekel lepo oprano in zlikano srajco in pražnje hlače ter se skrbno obril in počesal. V kavarni je sedelo mnogo gostov, ki so mu hiteli pripovedovati, da so prispeli Vanderbiltovi, da bi prinesli vasi vodo. Castelmolu je bila edina občina te pokrajine, katere studenci so bili oddaljeni od vasi več kilometrov in vaščanom je delala preskrba z vodo hude preglavice. Pred vsakimi volitvami so jim kandidati obljubljali vodovod, toda še nihče Castelmolu ni pomagal. Z Vanderbiltovi pa je bila stvar čisto drugačna: samo ček podpisujejo. pa bo zaveda urejena.

Ves srečen je priskakljaj tudi župan: mislil je enako kakor občina. Baje so Vanderbiltovi prispeli zaradi sončnega zatonu, toda za to javno razglašeno pretvezo, ki je človek ni smel jemati resno, se je skrivaj velikodušni namen: hoteli so storiti dobro delo in za to so izbrali Castelmolu. Da bi se jim že vnaprej zahvalili, jih je bilo treba sprejeti z godbo, in iz vasi so poslali fantiče, da bi poklicali na polju zaposlene godce.

V trenutku, ko je stopil iz kavarne, se je Rolls-Royce ustavil sredi vasi. Godba je zaigrala triumfalno koracnico iz »Aide«. Župan, župnik in občinski svetniki so stali v prvih vrstah poleg vojaško vzravnanih policajev in niso si upali stopiti k avtomobilu. Nihče ni izstopil. Morda so Vanderbiltovi čakali na konec triumfalne koracnice. Župan je zamahnil z roko in godba je neutegoma utihnila. Sofer je skočil iz avtomobila in odprl vrata: gospa Vanderbiltova st., gospod Vanderbilt st. in dva Vanderbiltova ml. so dostojanstveno stopili na tla Castelmola. Ozrli so se po zbranih vaščanih in jim pomahali z rokami v znak hvaležnosti. Videti je bilo, kako zelo so že vajeni vseh vrst radovednosti.

»Where is the view?« je dejal Vanderbilt st.

»Signor Blandano,« je vzkliknil sofer in poklicani je stopil naprej, ker so se Vanderbiltovi menda izmed vseh prebivalcev Castelmola zanimali samo vanj. Priklonil se je in pokazal svojo kavarno. Vanderbiltovi so molče odšli po stopnicah in se radovedno ozrli. Signor Blandano jim je pokazal lestvo, držčo na teraso. »Hoo«, je zamrmrala gospa Vanderbiltova st. Potem pa je stopila k lestvi, kakor da hoče pokazati, kaj je energija, a signor Blandano si ni upal opozoriti gospode na pripravljena jedila, ker pravi trenutek za to še ni bil napočil.

Tisti večer je bil sončni zaton posebno krasen. Videti je bilo, ko da so se strnile vse mavrične barve, da bi očarale Vanderbiltove. Obzorje je žarelo v rumeni in zeleni barvi, gore so bile vijoličaste, morje in sneg na Etni pa rdečkasta. Molče so Vanderbiltovi sedeli na terasi in zaprtih ust občudovali barvno orgijo te najlepše pokrajine na svetu.

Ko je bilo čarobnega prizora konec, si je signor Blandano upal stopiti k njim na teraso. Gostje so videli v njegovem prihodu migljaj, da je treba oditi; odšli so s terase in se že drugič sploh niso zmenili za priprave na pojedino. Signor Blandano je zbral ves svoj pogum, da bi jih zadržal. »Ekscelenc«, je dejal z grenkim izrazom na obrazu in nekoliko privzdignil tančico z morskih rakov. »Thanks,« je dejal gospod Vanderbilt st. v imenu svoje družine. Odšli so proti vratom, signor Blandano pa je razprostrtil rok in široko odprtih oči gledal za njimi.

Steklarna BORIS KIDRIČ ROGASKA SLATINA

Proizvajamo brušeno, slikano kristalno steklo, barvano steklo, servise za pecivo, kompot, pivo, vino, vodo, liker, žganje, vaze in pepelnike

GOSTINSKA ZBORNICA LR SLOVENIJE

LJUBLJANA

čestita k proslavi »ŠTAJERSKA V BORBI« vsem hrabrim borcem in aktivistom štajerskih brigad!

Udeleženci proslave »ŠTAJERSKA V BORBI« — obišeite paviljone

ZDRAVILŠKEGA GOSTINSKEGA PODJETJA

DOBRNSKE TOPLICE

na Ostrožnem

NUDILI BOMO VSE VRSTE JEDI TER DOBRO ŠTAJERSKO KAPLJICO

Navodila za vpis na visoke šole

Vpis v I. semester
Vpis v zimski semester za novince in vse one, ki prestopajo z ene fakultete na drugo in z drugih univerz, bo od 27. septembra do 2. oktobra 1954, na medicinski in stomatološki fakulteti pa od 4. do 7. okt.

Vpis v višje semestre
Redni vpis v višje semestre bo od 4. do 8. oktobra, na medicinski in stomatološki fakulteti pa od 8. do 14. oktobra, in sicer:

a) za prirodoslovno-matematično, filozofsko, pravno in ekonomsko fakulteto na Kvesturi Univerze (TRG Revolucije 11, nizko pritličje);
b) za tehniške fakultete v prostornih kvesturah v poslojpu stare Tehnike;

c) za vse ostale fakultete na pristojnih dekanatih fakultet.

Naknadni vpis v višje semestre dovoljuje dekan v izjemnih primerih na podlagi kolkovane prošnje (30 dni in 150 dni za rešitev), toda le do 30. oktobra 1954. Po tem roku ne bo možen v nobenem primeru naknadni vpis.

Stužatelji višjih semestrov morajo imeti pred vpisom testirane vse semestre, izpolnjene študijske pogoje, ki jih je fakulteta predpisala za vpis v višje letnike. Ob vpisu predložijo: indeks, univerzitetno legitimacijo in en izvod osebnega izkaza (kolkovane s 30 dni).

Spljošna navodila
V času študija je prestop z ene fakultete na drugo dovoljen pod pogoji, ki so bili objavljeni v prejšnjih

RAZPIS SLUŽB
Narodna banka FLRJ, Centrala za LRS v Ljubljani, razpisuje mesta bančnih uslužbencev pri vseh podružnicah v Ljudski republiki Sloveniji.

navodilih. Prestop bo dovoljen le do 30. oktobra 1954, po katerem roku ne bo med študijskim letom možno več prestopati.
Stužatelji — člani JLA — morajo imeti od pristojne Vojsne pošte pisмено dovoljenje za vpis.
Prispevki za zdravstveni fond v znesku 200 dni se plačujejo v gotovini ob vpisu.
Vse tiskovine, potrebne za vpis, so na razpolago pri vratarju Univerze; za fakulteto za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo pa pri vratarju fakultete na Krekovem trgu 1.
Pričetek predavanj bo 11. oktobra 1954, na medicinski in stomatološki fakulteti pa 15. oktobra 1954.
Druga navodila ali morebitne spremembe bodo objavljene na oglasnih deskah dekanatov oziroma rektorata.
Izrednega študija na tehniških fakultetah ni več. Izredni stužatelji morejo nadaljevati svoj študij, kolikor so že bili vpisani na tehniških fakultetah.
Tehniške fakultete priporočajo stužateljem, da poslušajo enega izmed tujih jezikov; angleški in nemški jezik pri honorarnih predavateljih na Oddelku za splošne predmete, francoski, italijanski in ruski jezik pa pri lektorjih filozofske fakultete.
Rektorat Univerze v Ljubljani.

DROBNI OGLASI

AVTOMOBIL znamke »Chrysler«, tipa 1949, zamenjamo za nov originalni avtomobil z radijskim aparatom, na novo tapetiran, šest-sedežni, z dobro ohranjenim karoserijo. V poštev pridejo manjši potniški avtomobili ali jeep Willys. Oblasni zavod za socialno osiguranje v Pristini. 5040
DVE PARKETIRANI SOBENIJA za manjše dvosobno stanovanje. Najraje v Šiški ali za Bežigradom. Avsee Gornji trg 18-II
PRIKOLICO, 5-tonsko, povojne znamke »Suplewood«, Mijak traktor, 2 kompl. kolesi za traktor in diferencial, prodam. Ponudbe poslati na Mursec, Maribor, Milnska. M 320

MLATILNICO ZNAMKE »MANSOLA« zmogljivosti 1200 kg na uro, s stiskalnico za embaliranje slame, ugodno prodam. Cena po dogovoru. — Poberaj Edbin, Solkan, Med ogradami 1, Nova Gorica.

STENODAKTILOGRAFINJO, z znanjem enega tujega jezika in s primerno prakso, potrebuje družbena organizacija v Ljubljani. Ponudbe v upravo »LP-Borbe« pod šifro »Stalna ekstenzija«, 3129
GOSPODINJO, resno, pošteno žensko, ki zna dobro kuhati, sprejme štirčlansko rodbino v Ljubljani. Ponudbe pod »Prijeten dom« v upravo »LP-Borbe«. 9133
MIKROSKOP binokularni in monokularni, dobro ohranjen, prodam. Ponudbe v upravo »LP-Borbe«. 1998

VOZ za konjsko vprego, z gumljestimi kolesi, nosilnosti 5 ton, kupim. Vera Radonjić, Beograd, Mutapova br. 24. 5118
BILJARD z avtomatom, kupimo. — Ponudbe poslati na: Gostilna Crmošnjice pri Semiču. 5117

Oglasi v »Ljudski pravici - Borbi« imajo velik uspeh

Komisija za imenovanje direktorjev pri Ljudskem odboru mestne občine Kranj na podlagi 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov, Uradni list FLRJ št. 51/53, razpisuje mesto
upravnika podjetja »MESTNA VRTNARIJA«, Kranj
Ponudniki morajo biti vrtnarsko-čevlčarski mojstri z večletno prakso in biti sposobni samostojnega upravljanja podjetja.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.
Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in strokovne izobrazbe ter opisom dosedanje zaposlitve je treba vložiti pri Tajništvu za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj, Titov trg št. 1/II, soba št. 13, najdalje do zaključno 2. oktobra 1954.
Ljudski odbor mestne občine Kranj
Komisija za imenovanje direktorjev

INDUSTRIJA KOVINSKIH IZDELKOV
MARIBOR — CESTA ZMAGE 13
razpisuje mesto
vodje konstrukcijskega oddelka
Pogoj: inženir kovinske stroke
PONUDBE POSLATI NA NASLOV: INDUSTRIJA KOVINSKIH IZDELKOV, MARIBOR, CESTA ZMAGE 13

Komisija za imenovanje direktorjev pri Ljudskem odboru mestne občine Kranj na podlagi 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov, Uradni list FLRJ št. 51/53, razpisuje mesto
UPRAVNIKA
obrtne delavnice »BRIVSKI SALON«, v Kranju
Ponudniki morajo biti brivsko-frizerski mojstri z večletno prakso ter biti sposobni samostojnega upravljanja podjetja.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.
Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in strokovne izobrazbe ter opisom dosedanje zaposlitve je treba vložiti pri Tajništvu za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj, Titov trg št. 1/II, soba št. 13, najdalje do zaključno 2. oktobra 1954.
Ljudski odbor mestne občine Kranj
Komisija za imenovanje direktorjev

TEHNIČNI ODDELEK
GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA
potrebuje
STROKOVNJAKE
ARHITEKTE
ZA PROJEKTANJSKA DELA IN OPREMO RAZSTAV
Vloge z navedbo dosedanjega udeleževanja na upravo »GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA«, LJUBLJANA, Tomšičeva 2.

SPREJMEMO
za obratno ambulanto
bolničarko
Vešča mora biti za pomoč zdravniku in vodenja potrebne administracije za izplačilo hranarine. Plača po dogovoru, samska soba preskrbljena. — Ponudbe poslati pisмено na Tovarno pohištva Nova Gorica.

Obveščamo vse svoje poslovne prijatelje, da so vsa predstavnstva tvrdke
B. S. E COMPANY LIMITED — LONDON
v FLRJ z dnem 31. avg. 1954
v likvidaciji
Prošimo vse zainteresirane, da svoje obveznosti in zahteve prijavijo na naslov: B. S. F. Comp. Ltd., trgovsko in tehnično predstavništvo FLRJ v likvidaciji, Beograd, Vasina 16-18, v 10 dneh po objavi tega oglasa. Po tem roku bomo smatrali stanje v svojih knjigah kot pravilno.
Likvidacijska komisija.

K PROSLAVI »ŠTAJERSKA V BORBI« ČESTITA:
SLOVENIJA-ŽIVINOPROMET
LJUBLJANA, Dalmatinova 1
Nakup in izvoz goveje živine, prašičev, konj, sena in slame ter prodaja vseh vrst mesa in mesnih izdelkov na območju mesta Ljubljane

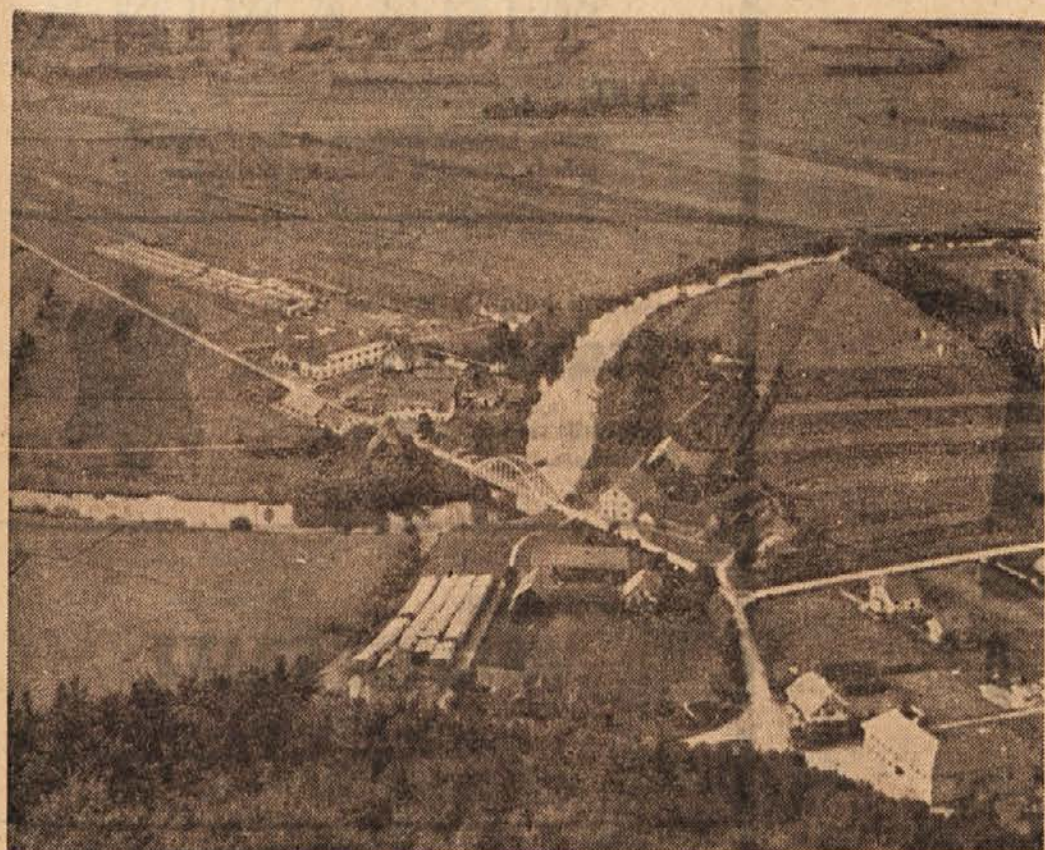
SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE »PIONIR«, Novo mesto
Gradbišče tovarne »ROTOPAPIR«, Videm Krško
sprejme takoj večje število težakov, zidarjev, tesarjev in železokrivcev
Možno je delo v akordu in nadurah. Osiguran je terenski dodatek od 60 do 260 din. Plača po tarifnem pravilniku.
PONUDBE SPREJEMA UPRAVA GRADBIŠČA KRŠKO.
Stanovanje in hrana preskrbljena.

Komisija za imenovanje direktorjev pri Ljudskem odboru mestne občine Kranj na podlagi 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov, Uradni list FLRJ št. 51/53, razpisuje mesto
UPRAVNIKA
obrtne delavnice »FOTOSERVIS«, v Kranju
Ponudniki morajo biti fotografski mojstri z večletno prakso in biti sposobni samostojnega upravljanja podjetja.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.
Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in strokovne izobrazbe ter opisom dosedanje zaposlitve je treba vložiti pri Tajništvu za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj, Titov trg št. 1/II, soba št. 13, najdalje do zaključno 2. oktobra 1954.
Ljudski odbor mestne občine Kranj
Komisija za imenovanje direktorjev

Komisija za imenovanje direktorjev pri Ljudskem odboru mestne občine Kranj na podlagi 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov, Uradni list FLRJ št. 51/53, razpisuje mesto
DIREKTORJA
podjetja »TOBAK«, v Kranju
Ponudniki morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
a) popolna srednja ali njej enaka šola in 2 leti komercialne prakse,
b) nedovršena srednja šola in več let komercialne prakse, ali
c) strokovna vajenska šola trgovske stroke in več let komercialne ali trgovske prakse.
Konkurenti morajo biti sposobni samostojnega upravljanja podjetja.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.
Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in strokovne izobrazbe ter opisom dosedanje zaposlitve je treba vložiti pri Tajništvu za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj, Titov trg št. 1/II, soba št. 13, najdalje do zaključno 2. oktobra 1954.
Ljudski odbor mestne občine Kranj
Komisija za imenovanje direktorjev

Komisija za imenovanje direktorjev pri Ljudskem odboru mestne občine Kranj na podlagi 89. in 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov, Uradni list FLRJ št. 51/53, razpisuje mesto
direktorja podjetja »KURIVO«, v Kranju
Ponudniki morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
a) popolna srednja ali njej enaka šola in 5 let komercialne prakse, ali
b) strokovna vajenska šola trgovske stroke in najmanj 10 let prakse.
Konkurenti morajo biti sposobni samostojnega upravljanja podjetja.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja.
Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in strokovne izobrazbe ter opisom dosedanje zaposlitve je treba vložiti pri Tajništvu za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj, Titov trg št. 1/II, soba št. 13, najdalje do zaključno 2. oktobra 1954.
Ljudski odbor mestne občine Kranj
Komisija za imenovanje direktorjev

RAZPIS
Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane razpisuje v Tajništvu za gradbene in komunalne zadeve sledeča delovna mesta:
1. Delovno mesto šefa oddelka za komunalne zadeve; naziv višji referent-svetnik. Strokovna izobrazba: Gradbena fakulteta TVS in dobro poznavanje problemov komunalne službe in upravnega poslovanja. Dopolnilna plača do 5000 din in polož. dodatek do 2000 din.
2. Delovno mesto referenta za energetiko in lokalni promet; naziv referent-višji referent. Strokovna izobrazba: elektro-strojna fakulteta TVS, priporočljivo poznavanje oskrbe mesta z energijo (elektrika, plin, toplota) in povezanih komunalnih problemov. Dopolnilna plača do 4000 din.
3. Delovno mesto referenta za ceste; naziv referent-višji referent. Strokovna izobrazba: gradbena fakulteta TVS ali gradbeni tehnikum z daljšo prakso v izgradnji mestne cestne mreže. Dopolnilna plača do 4000 din.
4. Delovno mesto gradbenega inšpektorja; naziv referent-višji referent. Strokovna izobrazba: Gradbena fakulteta TVS s prakso v operativi (gradnja ali projektiranje). Dopolnilna plača do 5000 din.
5. Delovno mesto gradbenega inšpektorja; naziv pristav-referent. Strokovna izobrazba: Gradbena fakulteta TVS s krajšo prakso v operativi (gradnja ali projektiranje) ali gradbeni tehnikum z daljšo prakso. Dopolnilna plača do 3000 din.
6. Delovno mesto referenta na geodetsko katastrskem uradu; naziv referent-višji referent. Strokovna izobrazba: geodetska fakulteta TVS s prakso v izmeri mest in izvajanju regulacijskega načrta. Dopolnilna plača do 4000 din.
Za vsa razpisana delovna mesta je plača po Temeljni uredbi o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov.
Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom se vlagajo pri Tajništvu MLO — soba št. 48, II. nadstropje (osebna evidenca) do vključno 15. oktobra 1954.
Ljubljana, 14. septembra 1954. 3096-100/2

Pogled na Podpeč

TOVARNA LESNE INDUSTRIJE PODPEČ

Takoj, ko smo z glavne ceste Ljubljana—Vrhnika zavili ne levo, se je pred nami, tam na koncu ravnine belila visoka stavba novega Sindikalnega doma. Na levi strani smo zagledali dolge stavbe Tovarne lesne galanterije, v ozadju pod hribom, do kamor se lahko srne s Krima nemoteno sprehajajo, se je skozi dvigajočo se prvo jesensko meglo komaj razločevala kmečka vas — Podpeč.

KOLEKTIV V TOVARNI...

Vendar je Podpeč kmečka vas samo še po svoji zunanosti: po hišah, dvoriščih in kozolcih. Njihova

TOVARNA LESNE GALANTERIJE

je v zadnjih letih skoraj docela spremenila življenje ljudi. Pod besedo Podpeč skoraj nihče več ne misli nekdanjo kmečko vas, marveč tovarno, misli na kolektiv, na kulturne prireditve, na fizikalna tekmovanja — na obešalnike in stole, ki jih iz tovarne vsak dan pošiljajo na vse strani sveta. Tovarna pomeni ne samo za Podpečane, marveč tudi za vse okoliške prebivalce to, kar pomeni za Bled jezero, za Trbovlje rudnik, za Jesenice železarna.

Tovarna lesne galanterije ni nova. Začeli so jo graditi že pred vojno. Ali v zelo majhnem obsegu. Po vojni pa se je njihova dejavnost zelo razvila. Zlasti v zadnjih dveh letih so povečali proizvodnjo za 300 odstotkov. Glavni izdelek so obešalniki. Teh delajo nič manj kot 80 vrst. Prav tako izdelujejo tudi male zložljive stole in drugo lesno galanterijo. Vendar so njihovi izdelki le malo znani našim potrošnikom. Vse namreč izvažajo v inozemstvo: v Ameriko, Nemčijo, Holandijo, Egipt itd. To je do sedaj edino podjetje v naši deželi, ki je s temi izdelki prodrla na vsa največja inozemska tržišča in s tem

prinaša naši skupnosti dragocene devize.

...IN ZUNAJ TOVARNE

Njihov kolektiv pa se ni omejil samo na izboljšanje načina dela, na nabavo novih strojev, na izboljšanje kvalitete in na izdelavo novih predmetov ter na povečanje proizvodnje sploh. Njihova sindikalna organizacija skupno z delavskim svetom in političnimi organizacijami v okoliških vaseh ter s pomočjo občinskega odbora so razvili široko politično in kulturno dejavnost.

»SVOBODA« IN »PARTIZAN«

Novi prostori v komaj dozidanem lepem Sindikalnem domu, v dvorani novega Zadržnega doma, ki jo ocenjujejo za najlepšo v okraju, tam je življenje vedno pestrejše. Ustanovili so »Svobodo«, ki ima zelo pogoste prireditve. Dramska sekcija je uprizorila že mnogo kvalitetnih iger. V okolici je zlasti znan 50-članski pevski zbor, ki smo ga večkrat slišali celo v ljubljanskem radiu, njegove posameznike pa pod naslovom: neznan talenti.

Približno 70 članov kolektiva sodeluje v sekcijah »Partizana«. Ni je skoraj nedelje, da ne bi bilo tekmovanj, prireditev itd. Zelo aktivni so zlasti pionirji v atletskih prireditvah in v vežbanju in se tako telesno in duševno pripravljajo, da bodo nadaljevali delo svojih prednikov, jih kmalu nadomestili za stroji in še povečali ugled njihove tovarne lesne galanterije v širokem svetu.

»NA SVIDENJE NA OSTROZNEM!«

so nam dejali, ko smo odhajali, in se veseli in zadovoljni po uspešnem delu z radostjo pripravljali na skupni odhod na Ostrožnem.

AGROTEHNIKA

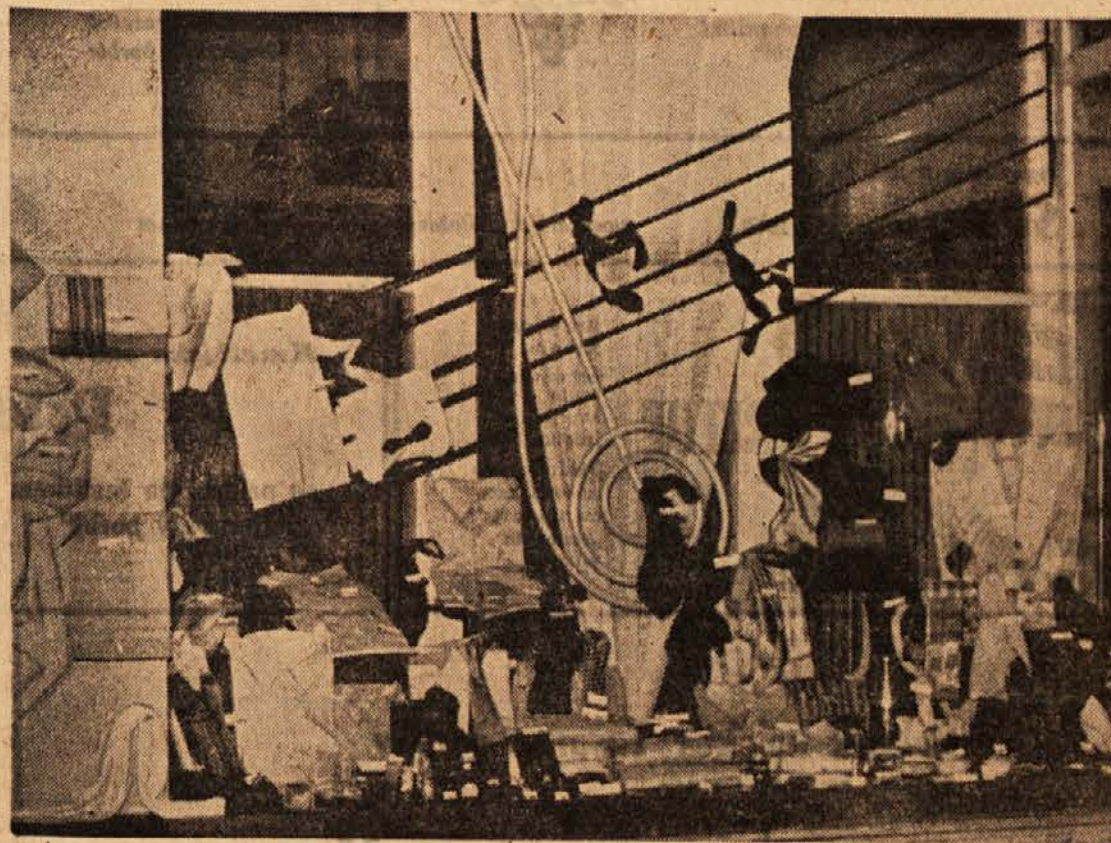
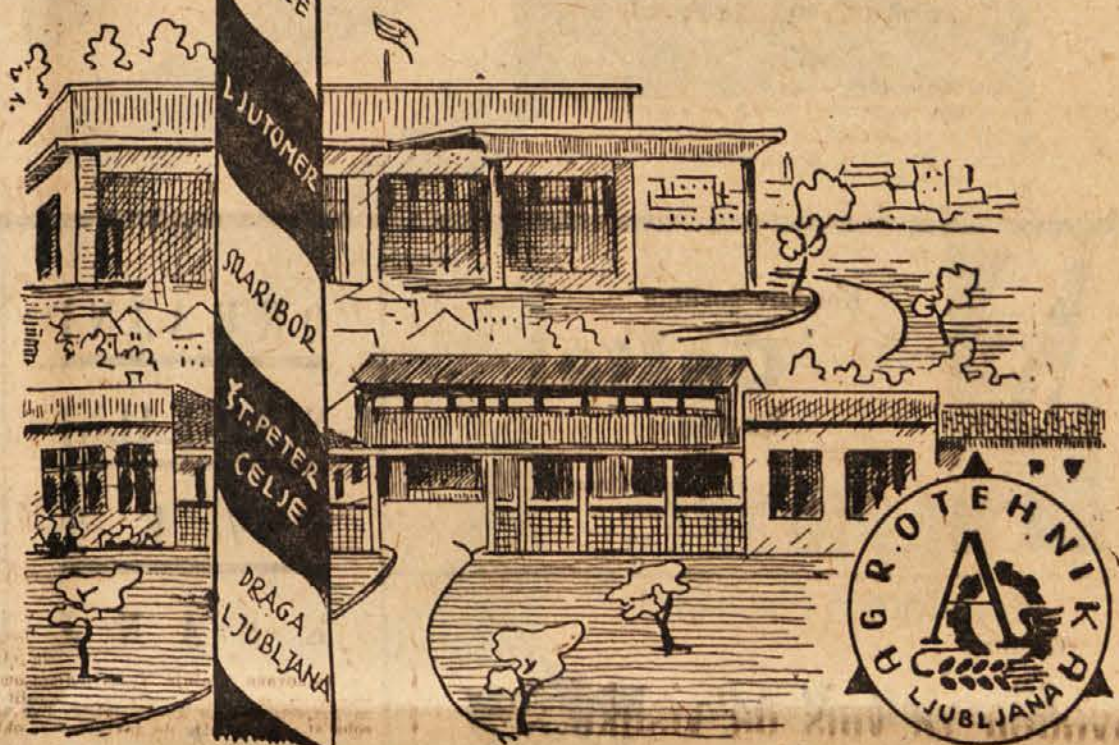
EXPORT
IMPORT

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 6

POZDRAVLJA IN ČESTITA VSEM BORCEM, BORKAM, AKTIVISTOM SLAVNE XIV. DIVIZIJE TER VSEMU PREBIVALSTVU ŠTAJERSKE K PROSLAVI NA OSTROŽEM »ŠTAJERSKA V BORBI«!

VELIKIM ZMAGAM NAŠIH BRIGAD PRIDRUŽUJEMO TUDI ČESTITKE ZASLUGAM NAPREDNEGA TISKA OB »20-LETNICI LJUDSKE PRAVICE«!

Grpopsko
podjetje
MERKUR
Galanterija
Moda

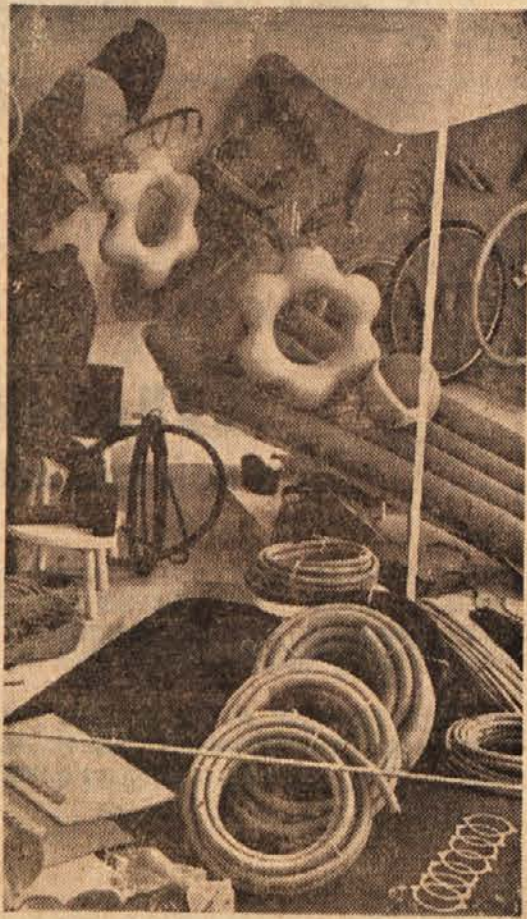
LJUBLJANA - TRUBARJEVA CESTA 29

NUDI SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM VELIKO IZBIRO GALANTERIJSKEGA IN MODNEGA BLAGA NA DEBELO — POLEG TEGA NUDI UVOZNE ARTIKLE PO NIZKO-KONKURENČNIH CENAH

OBENEM POZDRAVLJAMO VSE BORCE
ŠTAJERSKIH BRIGAD IN UDELEŽENCE PROSLAVE
NA OSTROŽNEM!

Delovni kolektiv.

Tovarne
gumijastih izdelkov

SAVA

K R A N J

pozdravlja vse borce štajerskih brigad
ter se spominja vseh borcev, ki so dali
življenje za svobodno Štajersko

Delovni kolektiv tovarne tiskanega blaga

TISKANINA

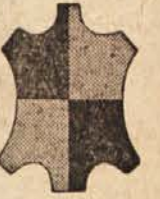
KRANJ

pošilja borbene pozdrave ob deseti obletnici
pohoda štirinajste divizije na Štajersko

Delovni kolektiv tovarne usnja

Standard, Kranj

pozdravlja vse udeležence proslave na
Ostrožnem.

Delovni kolektiv

ROLETA, KRANJ

pošilja borbene pozdrave vsem
udeležencem slavlja na Ostrožnem

Kolektiv gostilne

Gaštej Kranj

pošilja pozdrave udeležencem
proslave na Ostrožnem

Gostilna

Jezeršek Marija

Kranj, Gasilski trg 4

se pridružuje čestitkam ob priliki
proslave „Štajerska v borbi“
na Ostrožnem

OKRAJNI SINDIKALNI S V E T K R A N J

čestita k prazniku
»Štajerska v borbi«

DELOVNI KOLEKTIV

Mestne klavnice

pošilja ob deseti obletnici slavnega poho-
da XIV. divizije »Borisa Kidriča« vsem
borcem in aktivistom borbene pozdrave

Irgovina z žvili

Stražišče, Kranj

pozdravlja udeležence proslave na Ostrožnem

Britof pri
Kranju
priporoča
svoje
kvalitetne
izdelke.
Pridružujemo
se čestitkam
ob priliki
»Štajerska
v borbi«

Kmetijska zadruga

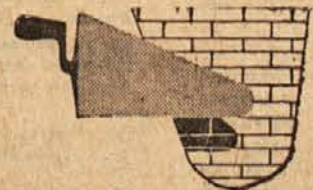
Predoslje

se pridružuje čestitkam k prazniku
»Štajerska v borbi«

Delovni kolektivi

Opekarne Češnjek Parne žage Cerklje na Gorenjskem Remonta Cerklje na Gorenjskem

pošiljajo borbene pozdrave udeležencem
proslave
»Štajerska
v borbi« na
Ostrožnem

Delovni kolektiv Tovarne čevljev

Alpina - Žiri

pošilja borbene pozdrave
vsem preživelim borcem
in voditeljem slavne
štirinajste udarne divizije
»Borisa Kidriča«

čestita k prazniku
»Štajerska v borbi«

se pridružuje čestitkam
k prazniku »Štajerska
v borbi«

Občinski ljudski
odbor
Naklo

čestita k prazniku
»Štajerska v borbi«

Elektrotehnično podjetje, Kranj

čestita k prazniku
»Štajerska v borbi«

INTERTRADE

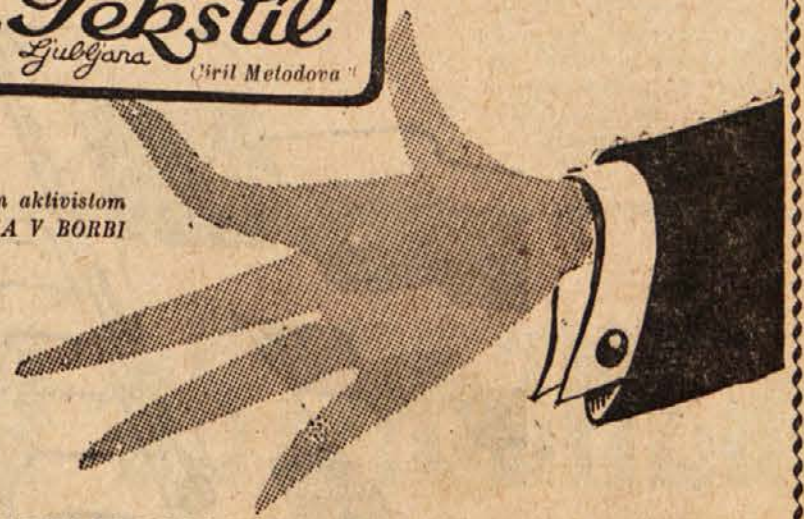
pošilja
čestitke
in pozdrave
ki proslavi
„Štajerska v borbi“
vsem borcem
in aktivistom
hrabrih
štajerskih
brigad!

LJUBLJANA - CANKARJEVA 1

Grosistično
trgovsko
podjetje

čestita vsem borcem in aktivistom
k prazniku STAJERSKA V BORBI

K PRAZNIKU OBLETNICE „STAJERSKIH BRIGAD“ ČESTITA DELOVNI KOLEKTIV

„Naravni kamen“-Liubliana

Čestitamo vsem borcem, podoficirjem
in oficirjem slavne XIV. divizije, kakor
tudi vsem ostalim udeležencem „Sta-
jerska v borbi“, zbranim danes na
veliki proslavi na Ostrožnem pri Celju
z željo, da bi vsi, ki danes proslavljamo
ta veliki dan, se tako žilavo borili za
velike cilje, ki jih postavlja pred nas
naša socialistična skupnost, tako kot
smo se borili med NOV za zlom na-
cizma in fašizma, za našo osvoboditev.

Naš kolektiv ima te velike cilje vedno
pred očmi in se za njih uresničenje
vstrajno bori.

Delovni
kolektiv

„INDUPLATI“
Jarše pri Domžalah

GOSAD
PROIZVODNO
IN TRGOVSKO PODJETJE
LJUBLJANA

čestita k prazniku
„Štajerska v borbi“
vsem delovnim kolektivom
in hrabrim štajerskim borcem!

KOLEKTIV
ŽELEZARŠKE TISKARNE LJUBLJANA

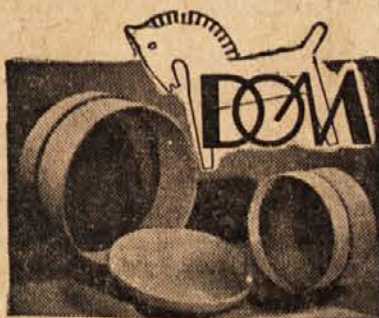

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 39

pošilja borbene pozdrave borcem, aktivistom in ostalim
delovnim ljudem ob srečanju na Ostrožnem

Delovni kolektiv reklamno-propagandnega podjetja
Reklam servis Ljubljana
Čopova 5

izraža za borbeni praznik „Štajerska v borbi“
svojo pripravljenost pri izvrševanju družbe-
nih nalog

TRGOVSKO
IZVOZNO
PODJETJE
ZA DOMAČO
IN UMETNO
OBRT

LJUBLJANA
MESTNI TRG 24

Nudimo predmete domače in umetne obrti, kakor čipke
pletarske izdelke, košare vseh vrst, lesno galanterijo,
umetno kovaške izdelke, lončarijo

K proslavi praznika „Štajerska v borbi“, čestita delovni
kolektiv podjetja

DOM

Zapomnite si:
boljših bonbonov
od „Sumi“ ni!

Čestitamo k prazniku
„Štajerska v borbi“

Delovni kolektiv
GRADBENEGA
PODJETJA

VOSNJAKOVA 8a

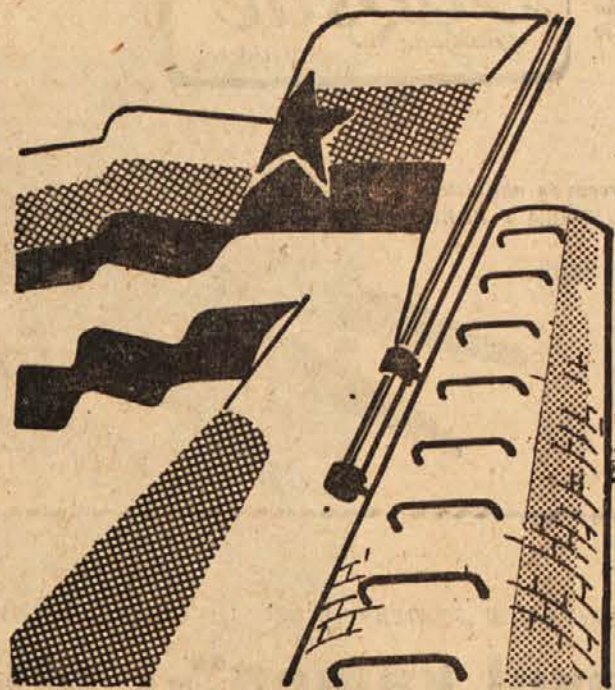
čestita k proslavi „Štajerska
v borbi“ vsem borcem
hrabrih štajerskih
brigad

KOLEKTIV **Triglavske**
tiskarne LJUBLJANA

čestita k proslavi na Ostrožnem vsemu
delovnemu ljudstvu in borcem hrabre
XIV. divizije

USNJARSKI TEHNIKUM DOMZALE
ČESTITA K PRAZNIKU NA OSTROŽNEM

Pozdravljeni, štajerski borci, aktivisti, partizanske matere, interniranci, ter vsi delovni ljudje, kateri se boste po 10. letih spet našli na veliki proslavi „Štajerska v borbi“. — Želimo Vam prijetno snidenje.

Spominjamo se tudi vseh tistih, ki so dali svoje življenje za osvoboditev domovine. Slava jim!

★

**OKRAJNI LJUDSKI ODBOR ŠOŠTANJ
OKRAJNI KOMITE ZKS ŠOŠTANJ
OKRAJNI ODBOR SZDL ŠOŠTANJ
OKRAJNI ODBOR ZB ŠOŠTANJ
OKRAJNI KOMITE LMS ŠOŠTANJ**

**OBČINSKI
LJUDSKI
ODBOR
ŠENTJUR
PRI CELJU**

pozdravlja
vse
delovne
ljudi,
posebno
pa
udeležence
v NOV
ob
velikem
prazniku
»Štajerska
v borbi«

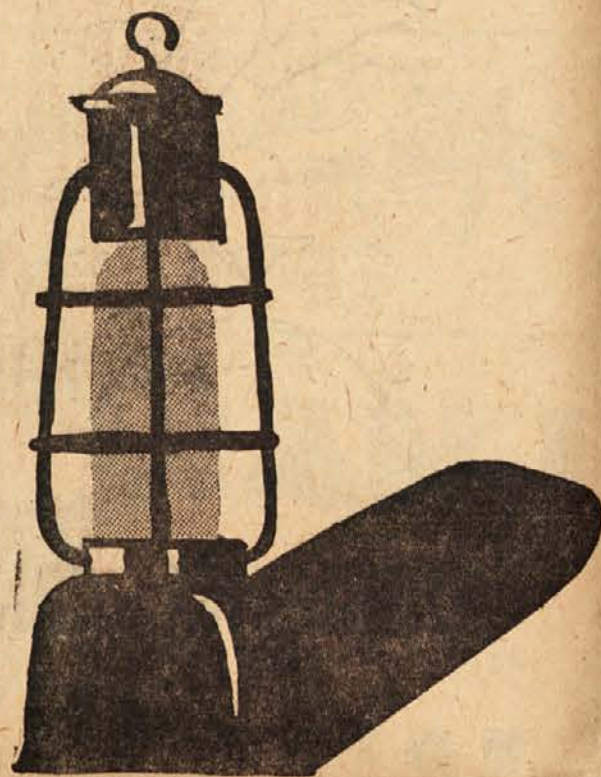
**Kmetijska
zadruga
Šentjur
pri Celju**

pošilja borbene pozdrave
ob proslavi enot,
ki so se bojevale
na Štajerskem

Vsem partizanskim borcem,
ki se boste udeležili proslave
»Štajerska v borbi«
želimo prijetno snidenje

Pri nas dobite visoko
kalorični rjavi premog

**Rudnik
rjavega
premoga
Zabukovca**

**OKRAJNI
LJUDSKI ODBOR
CELJE**

ČESTITA K VELIKEMU SLAVJU NA OSTROŽ-
NEM VSEM DELOVNIM LJUDEM OKRAJA
CELJA Z ŽELJO, DA BI TA MOGOČNA MA-
NIFESTACIJA BILA NOVA VSPodbUDA K
ŠE USPEŠNEJSEMU IZVAJANJU DELA NA
VSEH PODROČJIH GOSPODARSKE, KULTUR-
NE IN POLITIČNE DEJAVNOSTI!

OBENEM PRISRČNO POZDRAVLJA VSE UDE-
LEZENEC IN CENJENE GOSTE

